

Ebeldeyukuetshi kalta

Zuñgajienapanaldiamak

Meja ai kalta gauwane: Naldiñki jalde kalta gauwaneki me ne guagazhá guatshak jiaga, kalta kagakauwanekueja muldetua me ne kakualdi. Zuñkueki juldiú sanága Duwe ipanane aksaneka, Jatetshi múldigaba Duwe Jesú nagagá nogueña sezheklde muldetua akué. Aiki Pábuldu, Apuldu, Belnabé, azhi axautshi naldaka.

Mekuetshi kalta gauwane: Jalde kaltaki juldiú saná Duwe ipanankue Jatetshi múldigaba Duwe Jesú nagagá nogueña sezheklde kakuekuek kagakauwane. Juldiú sanákueki ebeldeyu zukuakakue nak ebeldeyukue jiaga akuaka.

Jinak ai kalta gauwane: Duwe Jesú Zunekualka za na akaldak akzé izhuka, e za na Jate na ishkualdi zunezhokshixa zunanatuñshaldiamak jalde kalta gauwane. Azhinikga axautshi e jana ne naldakí. Eñki Jateja guaklde uldeñkakue zhakaldak akzé, nauwibama Muesé zhakaldak akzé, Jatek múldigaba agaskaitshixa nauwibama Aldóñtshi atukuakue zhakaldak akzé. Akna axáñ ajanashixa, ajañguxa nanek mokue kualdinagábaki, abá naldakí Duwe Jesú alduna ishalga nogakue.

Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:

1. Duwe Jesúki akaldak akzé (1.1-4)
2. Duwe Jesúki Jateja guaklde uldeñkakue zhakaldak akzé (1.5-2.18)
3. Duwe Jesúki nauwibama Muesé zhakaldak akzé (3.1-6)
4. Jate alduna ishiji amak axatshál nogakue (3.7-19)
5. Zhiksekuakue janaktuneñka juldunakue (4.1-13)

6. Duwe Jesúki Jatek múldigaba zuñkagaskaitshixa akaldak akzé (4.14-7.28)
7. Duwe Jesúki Jatek múldigaba agaskaitshixakue zhakaldak akzé (8.1-10.39)
8. Jate alduna ishakue (11.1-40)
9. Jibañ tuañkaldogéñ abá naldakí abetakue (12.1-29)
10. Duwe ipananekeue mitsabé izhogakue (13.1-25)

Ebeldeyuketshi* kalta

Duwe Jesúki akaldak akzé

¹ Mauzeñgaki Saldiñga netshi Jateja matshuwi juizha ají múldigaba naldiñga zuñxaitshixakuek zhinik anuñka nalda nauwibamakue axazguagatonane. ² Ne kaiga auxa zexaldieñ zexaldá guapanatshak zuñake, Asukuá Duwe Jesúk zhinik zuñkazguagapanane. Ek ga saldiñga jika na nahauxa gauwá guane. Akze, saldiñga jika aksuí nogauxa Asukuájañga bieni jana aksuí noxaldixa itene. ³ Asukuága na Jate nahauxabé ne izhuka nak, eñki sakí agatsé, mitsá akaldak akzé zuñxaita muñshí zaldaba izhuka zuñnatuñshixa.✠ Duwe aldéñga na ají múldigaba kamakuek saldiñga jika na nahauxa nogakuauxabé nalshatuka. Ekí naldi na, aldéñga sha katshixa zuñkabeti janshi zuñkazgualdiamak nauwitsaldí shuigueniki, jékaldaxa Jate akaldak akzé jibatshaldi mual akldé akzeñka e na sanexaldiamak yaté guane. ⁴ Ekí atshatshak aldéñki Jateja guaklde uldeñkakue zhakaldak akzé ne awatuñshá. Ekibeñga, aldéñ “Jatetshi Asukuá” axeyateneki guaklde uldeñkakue axeyatene guashiñki zhakaldak akzé axezhuka nakldá.

*

: 1.1 Juldiú sanákueki ebeldeyu zukuakakue nak ebeldeyukue jiaga akuaka. ✠ 1:3 1.2-3 Jñ 1.3,14; Kls 1.15-17

⁵ Akze, Jateja aldéñ guaklde uldeñkakue, ni mieldekekí akbeyazhé:

“Mañki Nasukuá giemi maldé,
naski kaigaga Mijate nalkuge saldiñgak
awatuñshanuge nzha.”†

Ni ekí jiaga ekue shalda guagazhé:

“Nasga na Ajate naldaldikue.

Guatshak aldéñki Nasukuá naldaldixa nzha.”☆

⁶ Ekí ne, Asukuá ezuamé axaldé kagik gagapanatshak ekí guaklde:

“Saldiñga guaklduge uldeñkakueja Nasukuá akldé akza-
makga shi agazukuí.”☆

⁷ Guatshak aldéñ guaklde uldeñkakue shaldaki ají múldigabak ekí guaklde:

“Jateja guaklde uldeñkakue axazauwal gagatshak,
múlkalda jana, guksé jana jiba kakbeñka.”☆

⁸ Akze, Asukuá shaldaki ají múldigabak ekí guaklde:

“Mañga na Saldiñga netshi Jatega maldé, Sáñkalda
izhoshiñga na,
jian za sanegakuamak sanexa niuwi miksuikue
saneshiñga mizhogataná.

⁹ Mañki jian atshá za mikldunka,

kutám atsháki miguldiji mikldunazhé.

Akna Saldiñga netshi Jate Mijatega mezhgakushi na,
ma na izhukakue zhakldé mikzukuí, akldé zeñ
mikzukuane nzha.”☆

¹⁰ Ekí jiaga ají múldigabak guaklde:

“Nauwíjí Sáñkalda, mañga na kasak kagi makauwatshak
kama gukshamalde.

† 1:5 1.5 Sal 2.7; Ajsh 13.33. Asukuá Duwe Jesú zunekualdal
gaxaldixak akbeji na ekí sezheklde. ☆ 1:5 1.5 1Cr 17.13

☆ 1:6 1.6 Dt 32.43; Sal 103.20 ☆ 1:7 1.7 Sal 104.4 ☆ 1:9 1.8-9 Sal
45.6-7

Ma naldi alnoba gaumalde.

¹¹ Saldiñga gaumaldauxaki naldaksánaldixagaba.

¡Ma z~~u~~nake naldiñga maldaldaldixa!

Ne, gaumaldauxaki zhakuá jana zauwaksánaldixa.

¹² Akna zhakuá menaldá guatshake maja xaldeki abisa yushakuamak,

mañki alnoba, kagi jiaga abisa mayushaldixa.

Naldatshak ma z~~u~~nake ni mitsák ayushabaldáta, shuixabaldáta,

amak za naldiñga izhoshiñga mizhogataná nakldá.”[☆]

¹³ Akze, Jateja aldéñ guaklde uldeñkakueki ni mieldek ekí akbeyazhé:

“Nas saldiñga aksanekatokugeña, jibatshugaldi mual akldé akzéñ naldesañ yate guwá.

Naski maguldiñkakuek auxaga magubishaldikueñka yo amak mizhoxaldixa nakldá.”[☆]

¹⁴ Ne aldéñ guaklde uldeñka nahauxaki aldunakuega, egabá axazauñkakue nak, aldéñ káguba ikualdaldixakue agaunexal gakakue nuxa nakldá.

2

Ijuldunañkaldáaldiamak be nogakue

¹ Duwe Jesú ekí akaldak akzé nakna, aldéñ z~~u~~nekuane shalda nukáñkalde akldéñga muldetua numañ izhghatuakue, eñkáñ zhinik ijulduni guanaz~~u~~ñnegak.

² Akze, Jateja aldéñ guaklde uldeñkakuek zhinik guiyaba z~~u~~ñkabajaneki atshakuamak ne nak, mieldekueki aija guagamak atshazhá guanekueki guiyaba tuakue kagatsahamak guiyaba kawatuñshane. ³ Ekí

nakna, nas~~u~~ñ atemajañ akzé z~~u~~neyakuane numañ

[☆] 1:12 1.10-12 Sal 102.25-27 [☆] 1:13 1.13 Sal 110.1

izhghatuakí naldakualdiák míngaki, ¡sakí shi guiyaba tuañkaldáaldixa na! Akze, ekí zúnekualdaldixaki nauwiji Sáñkalda Duwe Jesúja mishaña guak guñguenik, aldukanekuejañki “aiki namakga nzha” zúñgabene. ⁴ Amak zúñgabeyatshak, Jatejañki ají kamak “¡sakí ekí katshishixá!” zúñnekshindana agatsaldi, ajanashaté atú guazhámak matshuwi nalda janshizhe katshishanéñ zhinik na, namaklde ne zúnatuñshane. Ekíga, ají Aldunaki aldéñ zúnajañguamak sha sha gaunegakualdiamak zúnatshishanéñ zhinik na, namaklde zúñgabeñká zúnatuñshane.

Duwe Jesúki auxaga zúñgaunegaka

⁵ Akze, Jateja niuwizhíne kagi abisa gauwaldixa miñmeñkuéki,[☆] amak gauwatshak aldéñ guaklde uldeñkakueki sanekshazhaldixa. ⁶ Ne, ezuaja Jatetshi múldigaba sezhekldekga ekí guaklde:

“Nauwijate, ¡kágubak, me kaldák shi tukí maldazúnajañgú!

¡Kágubak, me kaldák shi ekí numañ maldazúnatú!

⁷ Kágubaki guakbalde uldeñkakue nauwa zhaguáñ akzukuamalde.

Naldatshak akzé awatualdiamak akldé akzukuamalde.

[Saldiña jika gaumaldekue migaksanexaldiamak itemalde.]

⁸ Saldiña jika aksanek gualdiamak niuwi agemalde.”[☆]

Amak Jateja saldiña aksanexaldiamak niuwi agegatshak, ni jiki aksanegazhaldixa abá guazháne. Naldiñki kaigaga saldiña amak aksanekagaba tuagá kaldogatshak jiaga.

⁹ Naldatshak ekí zúnake katuñka: Duwe Jesúga na ix-agabaldegatshak Jateja aldéñ guaklde uldeñkakue nauwa

☆ 2:5 2.5 Eb 1.12 ☆ 2:8 2.6-8 Sal 8.4-6

zhaguáñ akzukuane ne, guiyaba tuwi shuane shaldaki akzé awatualdiamak akldé akzukuane. Akze, Jateki éegaba guañ zᵘnajañguéñ zhinik na Asukuá saldiñga nauwitsaldí shuixaldiamak ekí jañguane. ☆

¹⁰ Akze, Jatejañga na jika na nahauxa ajígaba naldaldiamak gauwane, aldéñ zhinikga na nogakuauxabe nogatuka. Aldéñga na ají sukuakue matshuwi zᵘnaldekshanekue aldéñ nugeñkagaba zᵘnauldeyaldixa jañguane. Amak atshaldiamak na, Asukuá guiyaba tualdiéñ zhinik muldetua naldakuauxabe naldaldixa jañguatshak atshakuamak atshane. Ekíki Asukuá za zᵘnekualka auxaga sanék guashi naldaldiamak. ¹¹ Akze, Duwe Jesú Ajatetshi zᵘnaldekshixaki, ají nekaldekue nañga askuí jategaba kaldé. Ai shalda na Duweki jiwak akzek naldakí “nakaja giemikue nibiná” zᵘnakuashi na, ¹² Ajatek ekí akbene:

“Mañki sakí maldé shalda nakaja giemi nekldekuek kak-beyaldikue.

Izhajuizhaldekldeñ kenañ akldé mikzamakga mikzukui mixazbeyaldikue.” ☆

¹³ Ekí jiaga guaklde:

“Jate za alduna isha izhoxaldikue.”

Ekíga na:

“Jaiga Jateja najíkue aldaldaldiamak nagenekue nañga na izhokú.” ☆

¹⁴ Guatshak káguba zhuasanáke askuí gata, askuí abi kaldé ne, ekibeñga na nauwikaja Duwe Jesú jiaga nauwijanamé agatsé naldaldiamak káguba naldi ixagabaldeklde. Ekíki shuigatshak zhinik na, jisé shuixa aksuikuek kama ikushi agubiyaldiamak. ¹⁵ Ai zhinik na saldiñgake kuka zhinik shuixaki zhe zᵘñzukuane

☆ 2:9 2.9 Plp 2.6-11 ☆ 2:12 2.12 Sal 22.22 ☆ 2:13 2.13 Is 8.17-18

zũnaldokshixak zũnebesanshaldiamak. ¹⁶ Guatshak namak, Duwe Jesú nagatshak Jateja guaklde uldeñkakue ikualdal nagazháne. Akze, nauwibama Abaldahám shtukuakuañ* zũnekualdal naklde naldashá. ¹⁷ Nakna amak zũnekualdaldiamake, auxaga akajakuañ janamé agatsé naldaldiamak ixagabaldegakue zeklde. Ekíki Jatek múldigaba zũñkagaskaitshixa akaldak akzé izhoshi axazawatogatshak, amak axatshiji guañ zũnajañguxa naldaldiamak. Ai zhinik na sha katshixa zũnesabiyatshak, Jate zũñkabetaldiamak. ¹⁸ Akze, aldéñ naldi jiséja ijuldukshaka ne guaji aksanegotogatshak jibañ tunéñ zhinik na, ekibeñga zũnakuañ jibañ zũñgatsegatukakuañ zũñgaunegaka nakldá.

3

Duwe Jesúki Muesé zhakldé akzé

¹ Akna gaja, Jatetshi nekbinekuañ, jékaldaxa aldéñ nugeñka zhualduxa zũnauldeyaldixakuañki, Duwe Jesú zũnekualka agasjanamine za izhogakue. Aldéñki Jatejañga ají múldigaba guaxal zũñgakaxane, alduna ishiji ipanañkaldekuañ Jatek múldigaba zũñkagaskaitshixa akaldak akzé zũñkizhuka nakldá. ² Ekí atshaldiamak Jateja izhagatshaga zhinik abá naldakí amak axatshiji nagatuka. Ekíga na, nauwibama Muesé jiaga abá naldakí Jatetshi juwí etshi nahauxa numañ agatuatogatshak axazauwi izhone.☆ ³ Ekí ne, jukauxa guana juwí zhakldé akzé naldakldegamakbeñga na, Duwe Jesú guana nauwibama Muesé zhakldé akzé naldashá. ⁴ Akze, juwíki ezuaja gaune nuxa naldaka. Ne, jika na nahauxa gauneki Saldiñga netshi Jatega nakldá. ⁵ Guatshak nauwibama

* 2:16 2.16 Gn 12.1-3; Alm 4.16-17. Abaldahámki juldiú sanákuetshi abama, Jate za alduna isha izhonane. Akna saldiñga Duwe ipanañkaldekue Jate alduna kishixakuetshi abamaga. ☆ 3:2 3.2 Nm 12.7-8

Mueséja Jatetshi juwí etshi nahauxa numañ agatuwi abá naldakí axazauwatogatshak, Jateja sakí aldiwan guakldá katuñshatonane. ⁶ Ekí ne, Duwe Jesú Zunequalkaki Jatetshi Asukuá nak, Ajatetshi yuk etshikue abá naldakí agaksaneshi izhuka. Aikuañki sakí zũñkatshaldixa zũñmeneki “amak zũñkatshaldixaga shakldá” abá naldakí alduna ishalga, zeñ zũñneshi jiaktuwi kizhukake Jatetshi juwí jana kaldé nakldá.

Jate alduna ishiji amak axatshál nogakue

⁷ Akze, Jatetshi Aldunajañga ekí guashi sezheklde:

“Kaiga Jateja guaká nuká miñguake,

⁸ mimibamakue zũk zaldi azaxaitatoguéñ

Jate amak axajanashasũñ kakzeshi, ‘¿mitsá abetaka sha?’ akuajanamakga,

aldunaxa kuamaldekbine naldagába.”

⁹ Akze, Jateja ekí guaklde:

“Mimibamakueki exa 40 kagi jika atuazhámak kaxatshaté nawatuatshak jiaga,

mitsá abetanaka nawatualdiamak nakuajatone.

¹⁰ Ekí agatsaldi naxaldaldatshakna ni nauwa nakldunazhálde, atshak baxañ zaldakue shalda ekí guaklduge:

‘Aldunaxaki iyajulduni mual za ashekualdi na, kaksanekugamak naxatshasũñ kakzekakue nakldá.’

¹¹ Akna sakí naxajanashane ni nauwa nakldunazhálde ekí axeltenuge:

‘Ekuega ni mitsák zhiksekuakue janaktunugeñka ajuldunazhíta nakldá.’ ”[☆]

¹² Gajakuañ, ni ezuak aldunaxa sha atshijiñga Saldiñga netshi Jate namak jañguazhálde, aldéñ izhoshiñga izhukak agijuldu gui guamiñnegak muldetua numañ miyatualdí.

¹³ Akze, “kaiga”[☆] Jate axazukakue ldiuwañ zaldalga no-geñgaki, ataba atabañ niuwi neyauxa akuiyakshál no-gakue. Ekíki maiñga ni ezuak sha atshája miñsaneshi, naldagálde ne jian miñzukuatshak aldunaxa mimakua-makui guakuak. ¹⁴ Akze, kasak Duwe Jesú kipanatshak alduna ishapanañkaldamakga, aldiwexá jiaga abá naldakí alduna ishalga kaldukake, aldéñ nañga zeñ zaldaba ipanakualdixa nek guañkalde. ¹⁵ Katuamakga ekí sezheklde:

“Kaiga Jateja guaká nuká miñguake,
mimibamakue Jate amak axajanashasúñ kakzekl-
damakga,

aldunaxa kuamaldekbine naldagába.”[☆]

¹⁶ Guatshak ¿mekue shi Jateja guaká nukatshak jiaga amak axajanashasúñ kakzekldekue na? Akze, ¿aikueki nauwibamakuega Ejiptuxa guiyaba atuwi ashekualgueñka zhinik agazaxaitaldiamak nauwibama Mueséja kagaunekldekue naldazhé shi na? ¹⁷ Ekíga na, ¿mieldekue shi Jatek ni nauwa aklduná guazhámak atshiji 40 kagi izhonekue na? ¿Aikueki sha ajanashiñgueni zuk zaldiñga ashuanekue naldazhé shi na? ¹⁸ Ekibeñga, ¿mieldekue shi Jateja zhiksekuakue janaktuneñka ni mitsák ajuldunazhíta axakagiltene na? ¿Aikueki aldéñ kakbenamak axatshazhá guanekue naldazhé shi na? ¹⁹ Akna ekí tunazuñka: Kauwizhéñ Jate namak ajañguazhá akuñguéñ zhinik na, zhiksekuakue janaktuneñka ajuldunazháka kagatseklde naldashá.

4

Zhiksekuakue janaktuneñka juldunakue

[☆] 3:13 3.13 Eb 3.7; 4.7-9 [☆] 3:15 3.15 Sal 95.7-8

¹ Akna Jateja zhiksekuakue janaktuneñka juldunazunaka zuñmene, amak juldunakue nogeñgaki muldetua numañ atuwal kuiznoshí. Ekíki ezuake saigaba iyabá atshiji eñka juldunazhá gui guamiñnegak. ² Akze, eñka ajuldunazhá guanekue jiaga janshizhe kaxajanashaldixa nauwijanameñga kagabenanega. Ne ai aldukatshak jiaga namak ajañguazháldi alduna iyashazhá guanéñ zhinik na kaxazauwazhá guane. ³ Akze, nasuñ Duwe janshizhe zuñkatshaldixa zuñgabene namak jañgui alduna ishañkaldekuañ zunake zhiksekuakue janaktuneñka juldunazunaka. Ai shaldaga Jateja ekí guaklde:

“Akna sakí naxajanashane ni nauwa nakldunazháldi ekí axeltenuge:

‘Ekuega ni mitsák zhiksekuakue janaktunugeñka ajuldunazhíta nakldá.’”[☆]

Akze, guatshak Jatejañki kagi, alnoba, jika na nahauxa gauwatshak ají jibaki aksaldí guane ekí guaklde. ⁴ Ají múldigaba sezhekldek aldéñ kugua ldiuwañ zegatshake zhiksekuane shalda ekí guak: “Saldiñga netshi Jateja jika na nahauxa gauwapangueni, auxa atshane shalda kuguake zhiksekuá guane nzha.”[☆] ⁵ Mokue ai shaldaga na ekí guaklde tuñkalde: “Ekuega ni mitsák zhiksekuakue janaktunugeñka ajuldunazhíta nakldá.”[☆]

⁶ Guatshak kaigabeñki ezuakue jiaga eni ajuldunaka nañga. Akze, axañga zaldakueki janshizhe kaxajanashaldixa kagabeyatshak jiaga, Jate amak axajanashazhá guñguéñ zhinik zhiksekuakue janaktuneñka ajuldunazhá guane. ⁷ Ai shalda na anuñka zegueni jiaga, Jateja nauwibama Dabík zhinik

[☆] 4:3 4.3 Sal 95.11 [☆] 4:4 4.4 Gn 2.2 [☆] 4:5 4.5 Sal 95.11; Eb 3.11; 4.3

ají múldigaba sezhekldek “kaiga” guashi ezua niuwañ janaktune shalda mokue ekí guaklde tuñkalde.✠

“Kaiga Jateja guaká nuká miñguake,
aldunaxa kuamaldekbine naldagába.”✠

⁸ Guatshak axañgaki nauwibama Josuéja* nauwisaná Isayélkue auxabé kezhihsekushá guanaldíñki, jiak anuñka zegueni Jateja ezua zhiksekuakue ldiuwañ shalda mokue guagazhá guataldé. ⁹ Ai zhinik na ekí tunazunaka: Jatetshi nekaldekuañki aldéñ zhiksekuakue ldiuwañ janaktunéñ zhiksekuanazunaka zaldalga nuka. ¹⁰ Akze, Jateki jiba auxa atshiñgueni kuguake zhiksekuanamak, mieldeke zhiksekuakue janaktuneñka julduñkaldekuañki nasuñgaba jiba katshixak zhiksekuáñkalde kizhuka. ¹¹ Akna aldéñ zhiksekuakue janazuñgaktuneñka juldunakualdiamak, abá naldakí ai za niji alduna kauñkalde kuizizhoshí. Ekíki ezuake mauzeñga ajuldunazhánekue Jate namak ajañguazháldi, amak axajanashazhá guanekue janañga atshiji abá gui guanazuñnegak.

¹² Akze, Jatetshi múldigabaki kama axaldé naldi na, aik na aldéñ jañguamakga zekuxa. Shezhá mushtabañga zaxa jika ishkauwi agaldaka guashiñki zhakaldak ai múldigabaki nauwijí aldunaxa giemi agaldaka. Amak zuñgaldagatshakna, aldunaxa ji zuñnegatuka, jañguañkalduka, janaktuañkalduka auxaga zuñzuziji, jañguakuamak azhi jañguasúñzamak jañguañkalduka mu zuñgisekuxa.✠ ¹³ Akze, Saldiñga netshi Jatejañki aldéñ gauwanauxa akuegaba, ni jiki tuazháka naldazhé naldi na, jika agatsahauxa, aldunaxa zuñnegatogauxa

✠ 4:7 4.7 Eb 3.7-8,15 ✠ 4:7 4.7 Sal 95.7-8 * 4:8 4.8 Dt 31.7; Jos 22.4. Josuéki Muesé zhgaldeni sanegapanane. Eñki Isayélkue Kanáñka kajuldukshane. ✠ 4:12 4.12 Is 49.2; Ep 6.17

muetsekuanegaba nogatuka.✠ Aldéñ na atshañkaldauxa dulda agilshakue zuñgatsé nakldá.

Duwe Jesúki Jatek múldigaba agaskaitshixa akaldak akzé

¹⁴ Guatshak Duwe Jesúki Jatetshi Asukuá Ajatek múldigaba zuñkagaskaitshixa akaldak akzé zuñkizhuka✠ jékaldaxa nitshí guane nak, abá naldakí “nekuanamak shakldá” alduna ishalga kuiznoshí. ¹⁵ Akze, Jatek múldigaba zuñkagaskaitshixa akaldak akzé zuñkizhukaki nasuñ miyaki kama zuñsúñze akuéñ zhinik na, agajieni guañ zuñnajañguaka. Akbiñgaki nasuñ sakígaba sha atshindana zuñzekája zuñsanegauxaña aldéñ jiaga ekíga tu guane nak. Ekí tuatshak ni mitsák aldéñki sha atshazháne.✠ ¹⁶ Nakna zuñzek náaldaki Jate éegaba guañ zuñnajañguxa sanegeñkaga kuizaxaldejí. Ekíki sakígaba jibañ zuñgatsegatoxaldiéñ guañ zuñnajañgui yo zuñnakualdiamak.

5

¹ Guatshak Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzé izhogauxaki kágubaga ekí atshaldiamak ishkakuka. Ega na kágubakue tsaldi Jatek axaldalda kagauneshi, ji Jatek agaxexaldixa awaldaklde agheshi, sha ajanashane kaxabetexañ béyakze axakuaxaldixa awaldaklde agakuashi izhoxaldixa iyatene. ² Ekueki nasuñ sha atshindana zuñzekája zuñgubiyaka nahamakga kama kaksuñzekue. Nakna Jatek agijuldunatakue azhi muldetua jika kaksuñzeñ zhinik sha atshanekue guañ kajañgui kagaunegaka. ³ Naldatshak ekue jiaga sha atshakaga nakna, kágubakue sha ajanashane shalda

✠ 4:13 4.13 Sal 33.13-15; Jer 16.17 ✠ 4:14 4.14 Eb 6.19-20 ✠ 4:15 4.15 Mt 4.1-11; Eb 2.18

béyakze awaldaklde Jatek axakuagamakga, axaldáñ sha atshatshak, ekíga béyakze axakuagakue kagatseka.✠

⁴ Akze, ni me ai jiba akzé axaldáñgaba guxa atshazháka. Ezuañgabaki Jateja za na nauwibama Aldóñ kasak izhgakushi itenamakga izhaka.✠ ⁵ Akna Duwe Jesú zunekualka jiaga aldéñgabaga akldé zhikzukui Jatek múldigaba agaskaitshixa akaldak akzé yaldagazháne. Akze, Jatejaña izhashi ekí akbene:

“Mañki Nasukuá giemi maldé,
naski kaigaga Mijate nalkuge saldiñgak
awatuñshanuge nzha.”✠

⁶ Ekíga guashi antezhak jiaga sezheklde:

“Mañki Melkisedék janaña
múldigaba maldagaskaitshixa naldiña
mizhogataná.”✠

⁷ Guatshak Duwe Jesú jai kagik izhoguéñ, Jatejañki shuixak zhinik ikualdaka akualguák, jaldáñ agakuañneshi mauwiña✠ axazguák. Akze, aldéñki Jate axabeti amak za axatshixa nalguakna Jateja nuká guane.✠ ⁸ Duweki naldiñki Jatetshi Asukuá giemiga nalgué jiaga, jibañ tuñguéñ zhinik na Ajate amak axatshál za izhoxa shitiyá guane.✠ ⁹ Amak shitiyatshak muldetua naldakuauxabe nek guane. Ekí nekldéñ zhinik na, aldéñ amak kaxatshix-akuañki zunekualdiña zunekualdaka nek guane. ¹⁰ Ekíga na, Jateja Melkisedék janaña múldigaba agaskaitshixa akaldak akzé ité guane nakldá.

Aldunaxa guildexalga nogakue

✠ 5:3 5.3 Lv 9.7 ✠ 5:4 5.4 Ex 28.1-2 ✠ 5:5 5.5 Sal 2.7; Mt 3.17; 17.5; Ajsh 13.33 ✠ 5:6 5.6 Sal 110.4 ✠ 5:7 5.7 Mt 26.36-46,50; Mlk 14.32-42; Lk 22.39-46 ✠ 5:7 5.7 Sal 22.24 ✠ 5:8 5.7-8 Mt 26.39; Jñ 10.18; Plp 2.8

¹¹ Ekí miñmeyatokuge shaldaki matshuwi miñmeyakue nañga naldatshak, miñgajienaldiamak miñmeyexañki jibañ naldaka. Jinake naldakí. Axañga miñgajien-azhákakue nak. ¹² Akze, Duwe ipana miñgueni anuñka zegatshake, e shalda shi mizhixakue nek guashi zegashá. Ekí ne, Jatetshi múldigaba kasak shitiyakue ꞑmokue abisa-jañ shi miñkaldiyakuega shi zek! Akze, somá janañga sumí zañga gaji na, atemakueja gakue kuamalde gajamakbe gabínega miné. ¹³ Mielde ekí sumí zañga gaxa jananekeuki, somá janañga Jatetshi múldigabak zhinik jian izhoxaki mielde ne aksúñzekue.✠ ¹⁴ Akze, gakue kuamalde gaxa jananekeuki aldunaxa guildek guane, Jatetshi múldigabaja guagamak atshál za nukakue nak, mieldeki janshizhe nalda, mieldeki shane nalda tuwa shitiyá guanekue nakldá.

6

¹ Akna Duwe Jesú Zúnekualka shalda kasak kama gugexañ shi zúñkaldiyanéñ me abá guagába, akldé akldéñga shitiji aldunaxa guildekalde naldakue.✠ Akna jigaba katshatshak Jatek zúmagajuekuaka majiñga maja xaldeki Jatek agakualdinakue za shizhiyal nogatoxa zaldakí. Ekíga, Jateki namaklde ne jañgui alduna ishakue, ² nik majauksha jiúñgulde shizhiya, Duwe ipananeke káuxalda kepañgui Jatek kakkbeya shalda shizhiya, Jateja shuanekue mokue izhgaldakshaldixa shalda shizhiya, auxa zegatshak Jateja káguba agatsaldi axezhashiñga axeté guane shalda za shizhiyal nogatoxa zaldakí. ³ Akna Jate amak zúñgaunexaldiake, ai be abá guagábaki, akldé akldéñga aldunaxa akuiyakshi mual shizhiyakuuldixa.

✠ 5:13 5.12-13 1Kt 3.2 ✠ 6:1 6.1 Plp 3.12-14

⁴ Akze, mieldekueki Jate majiñga maja akualdiák, mokie agakualdikshakue naldazhaldixa. Ekueki Jateja aldéñ shalda kagajieñgualdiamak aldunaxa muñshí kezguanekue, Jate jékaldaxa zalda janshizhe zũñkatshixá izhguaji iyapananekue, nauwijanameñga Jatetshi Alduna iyapananekue, ⁵ Jatetshi múldigabaki sakí janshagatse ne atú guanekue, Jateki niuwizhíne mitsá ají kama na sanexaldixa atú guanekue. Ekí atú guanekue ne jiaga ⁶ Jate majiñga maja akualdiák, ¡sakí shi mokie Jatek agakualdiksha guakue naldaldixa na! Akbiñgaki Jate abaja akuatshake, Asukuága iyajokldexaldiamak saldiñgaja tuatogéñ, kauwizhéñ Duwe kaldixa mokie axaldiya akuaxa akuxá zhuxañga ajanashaldixa nak.

⁷ Guatshak aldunaxa guildexal kaldukake ekí jana kaldé: Te níxalda itsegatogatshak, gakue aldixane ajáugukuija galdiamak muldetua muñgualdiake Jateja zeñ jañguxa jana kaldé. ⁸ Ekí ne, Jatek iyabaneki te níxalda itsegatogatshak jiaga kausú, kaldá za muñgualdiake, zauwazháka nuxa nak iyajanaldixa[☆] za abatuka aldiweki ayoxaldixa jana aldé nakldá.

⁹ Shui gajakuañ, ekí kabiñmeyatshak jiaga, maiñki “Duwe Jesú minkuanéñ zhinik na aldunaxa guildexalga minoxaldixa shakldá” zũñkué. ¹⁰ Akze, Jateki atshakuamak za atshixa nakna, maiñ sakí axazauwi axatshamine akjuizhanazhaldixa. Ekíga na, aldéñ mitsá mizhgajañguxá tuñshiñga ají nekldekue kaxazauwi naxabinogamak axazauwalga minuká jiaga akjuizhanazhaldixa.[☆] ¹¹ Akze, nasũñ kabimajañguxáki ezua ezua minahauxa abá naldakí naxabinogamakga, niuwizhíne janshizhe zũñkatshaldixa zũñmene jiaktuañkalduka auxaga ipanakualdieñka yo, ekíga atshiji

☆ 6:8 6.8 Gn 3.17-18 ☆ 6:10 6.10 Mt 10.40,42

mizhekualdaldí. ¹² Ekíga na, miwaldegagábaki, mieldekué abá naldakí abeti Jate alduna ishiji izhogéñ zhinik Jateja janshizhe kaxatshaldixa kakbene ipanatukakue kagastuwi, ekue jana naldakue ni kabimajañgú.

Jateja guakldeki amak atshaldixaga

¹³ Akze, Jateja nauwibama Abaldahám janshizhe axatshaldixa akbeyatshak, ezua aldéñ zhakldé akzé axahakildagaka naldakí nalguák, axaldáñga axeldashi ¹⁴ ekí akbene: “Namak ni mikbeñkú: Nasga atemajañ zeñ majañgui na, mitukuakue izatasá migiltekshaldikue nzha.”[☆]

¹⁵ Akbene nalgué, “amak naxatshaldixa shakldá” akldeshi, abá naldakí abeti jiaktú za nogueni na, ji axatshaldixa akbene, amak ipaná guane nakldá.[☆]

¹⁶ Guatshak kágubake namak axeldageñañki ezua nauwizhakldé akzé z~~u~~natuaté nogéñ axakildaka. Ekí namak guakalde atuñshi axakildagatshak zhinik na, akldé zhikbeyalga nogakue naldaksá guxa. ¹⁷ Akna Jateja janshizhe atshaldixa jañguaneki yushazháka ne ai ipanaldixakuek muldetua kakldekshaldixa jañgui na, axaldáñga axeldashi “ekí mixatshaldikue nzha” guaklde. ¹⁸ Akze, Saldiñga netshi Jateki ni mitsák naldagálde zukuagazháka[☆] naldi na,

janshizhe z~~u~~ñkatshaldixa z~~u~~ñmeneki ni mitsák yushazháka, ni axaldáñga axeldashi guaklde yushazháka. Ekí mozhua yushazháka nahéñ zhinik na, nas~~u~~ñ aldéñ z~~u~~ñgaunexaldiamak axaldakaldekuañki kama z~~u~~nakukshane, ji z~~u~~ñkatshaldixa z~~u~~ñmeneki “amak naxatshaldixaga shakldá” agasjáñañkalde jiaktunaz~~u~~naka. ¹⁹⁻²⁰ Ekí za kizhogatshakna muldetua aldunaxa kama z~~u~~nakukshane nonaz~~u~~naka. Akze, Duwe

☆ 6:14 6.14 Gn 22.16-17 ☆ 6:15 6.15 Eb 11.11-12 ☆ 6:18 6.18 Nm 23.19; Tit 1.2

Jesúki jiúñgulda zũñkakbeñgui jana, nauwizhaxaña jékaldaxa Jate izhogaldi akaldak akzeñka juldunéñ agekuek[☆] agaskaiti, juldú guane. Nakna aldéñki eni zhinik aldunaxa kama zũnakukshane nogatuka.* Akze, Duweki Melkisedék jana Jatek múldigaba zũñkagaskaitshixa akaldak akzé naldiña za izhogataná nek guane nak, ekí zũñkatshiji izhuka nakldá.

7

Melkisedékki me ne

¹ Guatshak Melkisedékki kuíbuldu Saldéñtshi* sáñkalda akzé izhoshi na, Saldiña netshi Jate akaldak akzék múldigaba agaskaitshixa izhone. Nalgué na, nauwibama Abaldahámki san zalda sáñkaldakue agubiñgueni nagatoguéñ, Melkisedékja akldabixal nagueniki Jateja zeñ jañguakue agakshishi zeñ zaldaba agé. ² Guake nauwibamaja zhiniki ubiyanéñ zhinik jika ipananauxa uguá naldashi nahauxak izhgikuxanegaba ezua naldashiñki agene.[☆] Guatshak Melkisedék guagatshake, “jian atshakuamak atshátshi sáñkalda” guashi. Ekíga na, “Saldéñtshi sáñkalda” guagatshake, “señgaba zhe noxatshi sáñkalda” guashi. ³ Eñki jate ikué azhi jaba ikué, ni abamakue shalda ni miyaki sezheklde tuasé. Ni kukane ni shuane shalda jiaga guagazhé. Ekí nakna aldéñki Jatetshi Asukuá janaña Jatek múldigaba agaskaitshixa naldiña izhuka jana ne.

⁴ ¡Tu guwíñ, Melkisedék mitsá akzé mitú! E na nauwibama Abaldahám akzeja jiaga ubiyanéñ zhinik jika ipananauxa uguá naldashi nahauxak izhgikuxanegaba ezua naldashiñki agé guane. ⁵ Guatshak nauwibama

☆ 6:19-20 6.19-20 Lv 16.2; Eb 10.19-21 * 6:19-20 6.19-20 Aiki balku kama gukshixa “ancla”, Duweki ekí jana ne guashi. * 7:1 7.1 Aiki Jeldusaldéñga.

☆ 7:2 7.1-2 Gn 14.1-20

Abaldahámtshi atukuakuega Aldebí ldaxekueki†
 Jatek múldigaba agaskaitshixakue ashekue. Ekí
 ashekualdatshak, Jateja guiyaba nauwibama Muesék
 zũñkabajanejañki ekueja za na juldiúkueja jigaba
 uguá naldashi kaxaldé ezua naldashiñki Jatek agaxeká
 iyapanaka niuwi kaxaldé guaka.☆ Naldiñki zhuakajagaba
 Abaldahám shtukuagaba aldaldatshak jiaga ekí
 iyapanakakue. ⁶ Naldatshak Melkisedék zũnake Aldebí
 ldaxe naldagálde nalgué jiaga, nauwibama Abaldahámja
 jika uguá naldashi axaldalgué ezua naldashiñki Jatek
 ageká agipaná guane.

Ekíga na, nauwibama Abaldahámki Jateja anuñka
 juizha janshizhe axatshaldixa akbene nalgué jiaga,
 Melkisedékjañki Jateja zeñ jañguakue agakshishi zeñ
 zaldaba agene. ⁷ Akze, namake ekí zũñkué: Akldé akzeja
 guana aguáñ akzék zeñ zaldaba ageka naldashá.

⁸ Guatshak ishkiyakuxane Jatek agaxeneki Aldebí ldaxe
 káguba shuixaldixakueja za ipanka. Melkisedék zũnake
 izhoxal za nuka jana ne Jatetshi múldigabaja guaka.☆
⁹ Guatshak ekí jiaga guakldazũnaka: Aldebíkueki jika
 ishkiyakuxane Jatek agaxeká ipanakakue nalgué jiaga,
 kauwibama Abaldahámja jika izhgikuxane Jatek ageshi
 Melkisedék agegatshaga, ekueja jiaga agaxeñga guane.
¹⁰ Jinake naldakí. Nauwibama Abaldahám Melkisedékja
 akldabigatshaga, Aldebíkue jiaga zuldaxaki kauwibamak
 akteñga aldona nak.

Duwe Jesúki Melkisedék jana ne

† 7:5 7.5 Gn 35.23. Abaldahámtshi atukua Jakópki 12 sukua axaldekldeñ
 Aldebí ldaxe nitshigapanane. ☆ 7:5 7.5 Nm 18.21 ☆ 7:8 7.8 Sal 110.4;
 Eb 7.3

¹¹ Guatshak Jateja nauwibama Isayélkuek guiyaba kagegatshak, Aldebí ldaxekue guana ai guiyaba ak-suikualdi, kauwisanákue jian ashekualdaldiamak ka-gauneshi aldéñ múldigaba agaskaitshaldixakue ketene. Guane ne, kauwizhéñ guiyabak zhinik naldakuauxabe naldakualdiamak zũngaunegaka nanaldíñki, ezua kauwizhakkuá nagakue juezhazháka naldatalgué. Aiki Duwe Jesúga, kauwibama Aldón[‡] shizhaga naldazhé naldatshak, Jateja Melkisedék jana aldéñ múldigaba agaskaitshaldixa itene. ¹² Guatshak Jatek múldigaba agaskaitshakue nalda ayusha guatshake, guiyaba jiaga yushakue zeka. ¹³ Akze, ekí itene nauwiji Sáníkaldá Duwe Jesú gakuakáki Aldebí ldaxe naldazhé. Aldéñ ldaxega Jatek múldigaba agaskaitshiji jika akixoxa atshagáldekue. ¹⁴ Jinak ekí miñmeyakí. Nauwiji Sáníkaldaki Judá ldaxe[☆] nagatuka zũñkué nak. Ai ldaxega Jatek múldigaba agaskaitshixa naldaldixa nauwibama Mueséja guiyabak guagazháne naldashá.

¹⁵ Ekí gakuaká akldénga zũngajienaldiamake jekí tunazunaka: Mokie ezua Jatek múldigaba agaskaitshixa neklde Melkisedék janañga neki ¹⁶ guiyabaja guagamak mielde ldaxe nahéñ zhinik nuxa izhagazháne. Ne eñki kama axaldaldi izhoshiñga za izhuka nahéñ zhinik ité guane. ¹⁷ Akbiñgaki ekí ne guashi Jateja ekí akbene:

“Mañki Melkisedék janañga
 múldigaba maldagaskaitshixa naldiñga
 mizhogataná.”[☆]

¹⁸ Akze, Jateja guiyaba nauwibama Muesék zũñkabajananeke jian mezhokshá guashi kama axaldaldakí, auxa zauwazháka nalguakna ibená guane. ¹⁹ Jinake naldakí. Guiyabajañga ni me naldakuauxabe

[‡] 7:11 7.11 Ex 28.3-4,43. Aldónki Aldebí ldaxega, kasak Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzé izhone. [☆] 7:14 7.14 Mt 1.3; Aux 5.5 [☆] 7:17 7.17 Sal 110.4

nalshazhá guane nak. ☆ Guatshak ai tsaldiñga Jateja akldé zauñka “aldéñ na ishkalaldakualdiamak zũngaunegaka shakldá” zũñneshi axaldeyakualdiamak ☆ zũngé guane.

²⁰ Guatshak Jateja Duwe Jesú izhagatshake, “nasga ni mezhakú” axeldashi itene. Ekí ne, axáñ zalda aldéñ múldigaba agaskaitshixakue iyaldagatshak zũnake ekí axeldashi kezhagazháne. ²¹ Akze, Duwe Jesú izhagatshake ekí axeldashi akbene:

“Jate Saldiñga netshi Sáñkaldak ekí atshaldikue axelté gualdikuenik, ni mitsake yusha atshazháldikue: ‘Mañki [Melkisedék janañga] múldigaba maldagaskaitshixa naldiñga mizhogataná.’” ☆

²² Jateja ekí axeldashi Asukuá itenéñ zhinik na, aldéñ na ishqualdi izhoxa akldé akzé kaiga zũngeneki “axañga zũngenane guashiñki zhakldé zũñkazauwaldixaga shakldá” zũñkualdaldiamake, Duwe Jesúga zũñkizhuka nakldá. ☆

²³ Guatshak Jatek múldigaba agaskaitshixakueki matshuwi iyaldashi nagatukakue. Jinake naldakí. Ashuigatshake ai jiba akldé atshalga nogazhákakue nalguák. ²⁴ Ne, Duwe Jesú zũnake izhoshiñga izhuka nak, Jatek múldigaba agaskaitshi, isũxaldek naldakí izhoná. ²⁵ Ekí izhoshi na, aldéñ zhinik Jatek axaldaxañkaldukakuañki auxaga zũnekuane zũnezhokshaka. Akbiñgaki aldéñki Jatek nauwitsaldí agakuañneshi izhoshiñga izhuka nak. ☆

²⁶ Akze, Duwe Jesúga na ekí ne Jatek múldigaba zũñkagaskaitshixa akaldak akzé zũñgajuezhatone. Aldéñki janshizhe, Jatetshi za ne, ni jiñ zhinik agatsaldagálde, nusagatse axaldí agatsaldagálde, sha atshixakue jana izhogagálde, jékaldaxa akldé akzamakga

☆ 7:19 7.19 Alm 3.20; Eb 9.9; 10.1 ☆ 7:19 7.19 Eb 4.16; 10.22; St 4.8

☆ 7:21 7.21 Sal 110.4 ☆ 7:22 7.22 Lk 22.20 ☆ 7:25 7.25 Alm 8.34

akzukualdiamak Jateja itene. ²⁷ Ega axáñ zaldakue Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzekue jana naldazhé. Kauwizhéñki niuwi neyauxa axáñ misha axaldáñ sha ajanashane shalda béyakze Jatek axakuaxaldinik na, kágubakue sha ajanashane shalda jiaga ekíga Jatek axakuaxal nogakue kagatsane.✠ Ne, Duwe Jesú zúnake sha atshá guañkaldauxa shalda akuaxaldiamak atshuameñga axaldáñ akegatshak, zúnnesabijiñga zúnnesabiyaldiamak shuizhá guane.✠ ²⁸ Akze, Jateja nauwibama Muesék guiyaba zúnkabajananeja Jatek múldigaba agaskaitshaldixa akldé akzé itenekueki káguba nuxa aldalguák, auxaga zauwá guashi kama axaldaldagáldekue. Nalgué, guiyaba zhgaldeni na, Jateja Asukuága muldetua naldakuauxabe neklde izhoshiñga izhoxaldixaki axeldashi, aldéñ múldigaba agaskaitshixa akaldak akzé ité guane nakldá.

8

Jatek múldigaba zúnkagaskaitshixa akaldak akzé

¹ Akze, guashi naxañkaldukaki jalde: Jatek múldigaba zúnkagaskaitshixa akaldak akzé zúnkizhukaki Duwe Jesúga jékaldaxa Jate akaldak akzé jibatshaldi mual akldé akzeñka e na sanexaldiamak yaté guane.✠ ² Ega na Jatek múldigaba zúnkagaskaitshatogeñkaki juwí kágubaja gaudaldi nuxa jibatshiji izhogazhé. Akze, Jate Saldiñga netshi Sáñkaldajañga juwí izhgaune aldéñ izhuka giemi akldé akzeñka jiba axatshixa.✠

³ Guatshak saldiñga Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzekuejañki ji Jatek agaxexaldixa awaldaklde agheshi, sha ajanashane shalda béyakze axakuaxaldixa

✠ 7:27 7.27 Ex 29.36-42; Lv 9.7 ✠ 7:27 7.27 Alm 6.10; 1Pe 3.18 ✠ 8:1

8.1 Sal 110.1 ✠ 8:2 8.2 Eb 9.11,24

awaldaklde agakuashi izhoxaldiamak iyatenekue. Ekí nakna Duwe Jesú jiaga ji Jatek agexaldixa axaldaldakuega ze. ⁴ Akze, jai kagik aldéñ izhoxalga noguashíñki, Jatek múldigaba agaskaitshixa naldazháka naldaka. Jinake naldakí. Jaiki Jatek múldigaba agaskaitshixakue guiyabaja guagamakga Jatek jika agegatukakue nañga nak. ⁵ Ekueki juwí Jate izhogaldi axazauwatogatshak, jékaldaxa namaklde juwí Jate izhuka tu abeyakuxane nuxa ne. Akna nauwibama Mueséja juwí Jate izhuka uldendana agatsé gauwaldixa nalguák, Jateja ekí ishkaldukshane: “Nukaté nogwá. Jalde juwí agatsauxa makauwatshak, nas guinuexa sakí agatsé gauwakue matuñshanugauxabé makauwaldí.”*

⁶ Guatshak Duwe Jesúki ekí Jatek múldigaba agaskaitshiji axazauwaldiamak jiba ipanatshak, axáñ zaldakue ekíga atshixakuetshi jiba zhakldé akzé ipanane. Ekibeñga na, aldéñ zhinik Jate na ishkualdi izhoxa jiúñgulde zñgeneki axáñ zaldakue Jate na ishkualdi izhoxa guashiñki zhakldé akzé. Jinake akldé akzé naldakí. Jatejañga janshizhe zñkatshaldixa akldé akzé zñmenéñ zhinik na, ai ishkualdi izhoxaki kama gukshane nogatuka nak.

⁷ Akze, Jate na ishkualdi izhoxa axáñ zalda auxaga zauwanaldíñki akldé mokue ezua juezhaka naldazhá guataldé. ⁸ Nalgué, Jateja nauwibamakue auxaga axatshakuamak axatshakí aldalgué shalda kaxaldeshiñga, ají múldigabak ekí kakbene:

“Nas Saldiñga netshi Sáñkaldak ni ekí guakú:

‘Ezua niuwañ akldañkaldixa.

Atshake Isayél zaldakue, Judá zaldakue na, †

* 8:5 8.5 Ex 25.40. Ai juwíki zñk zaldi azaxaitatoguéñ Jate axazauwi jiba agabeñka. † 8:8 8.8 1R 12.1-33. Ai mozhua nekueki juldiúkuaga izhgajuezhanéñ zhinik mozhua nekldekue guashi.

mokue abisajañ nas na ishkualdi izhoxa jiúñgulde kagexaldikue.

⁹ Aiki mauzeñga mimibamakue Ejiptuxa guiyaba atuwi ashekualgueñka zhinik nasga numañ katuwi kakzuxaitshaldatshak, kauwizhéñ na ishkualdi izhoxa kakbenugamakga naldazháldixa. ☆

Akze, atshak kauwizhéñki ekí kakbenugamak naxajanashál za aldogazhá akuñgué shalda na, naski kabajá guanuge,'

Saldiñga netshi Sáñkaldak ni ekí guakú.

¹⁰ Akze, ekí axáñ zalda nas na ishkualdi izhoxa saldinaldinik, Isayélkue na abisajañ ishkualdi izhoxa jiúñgulde kagenaldikueki, nas Saldiñga netshi Sáñkaldak ni ekí naldaldixa guakú:

Sakí atsha guakue guakugeki ajañguxaldi, kauwijí aldunaxa kakzuñgualdikue.

Guatshakna nas Saldiñga netshi Jate, Kauwijate giemi naldaldatshak jiak, kauwizhéñki najíkue giemi aldaldaldixa.

¹¹ Atshakna zhuakajagaba azhi miyatuñkakuek Saldiñga netshi Sáñkalda, me nalkugé shalda shi ishkaldiyakue naldaksá gualdixa. ☆

Jinake naldakí. Saldiñga nekuek, ai itsé, ai itsaldagálde axajankakuek jiaga, me nalkugé kakualdiñga noxaldikue nak.

¹² Akze, sha ajanashane nasga guañ kajañgui kaxabeta gualdikuenik,

☆ 8:9 8.9 Ex 19.5,6; 20.1-17 ☆ 8:11 8.11 Is 54.13; Jñ 6.45

ni mitsák aiga mokie be izhgisekuashtéñkuge nzha.”✧

¹³ Guatshak Jateja ekí “abisajañ nas na ishkualdi izhoxa jiúñgulde” guagatsshake, ake, axáñ zaldaki akzaldaksá guane guashi ekí guaklde. Akze, jigabá duebaldeshi akzaldaksánatukaki naki naldaksánate nuka naldashá.

9

Jate sakí axazauwi ajanashixa nane

¹ Guatshak Jate na ishkualdi izhoxa axáñ zalda jiaga Jate sakí akldé akzamakga akzukui axazauwakue guiyaba axaldega nane. Aiki jai kagik juwí Jate izhuka axazauwaldixa nane.✧ ² Ai Jatetshi juwí uldendana agatséki ekí siyagaxaune: Juldi juldu meñki “Akldé akzén” axezhuka. Aiga na guksé muñshí stualdiamak agaldaka akldogéñ, misa Jatek pañ agaxene itshekue nogéñ. ³ Exa zhinik zhakuá atema agekualgué atabañki ezua zeñka, “Akaldak akzén” axezhogaldi. ⁴ Aiga na Jatek jika we juma izhuka akiyayogéñ axaldeki niubaga nuka. Jiak eniñga na Jateja “maiñ na ishkualdiñga izhokuge nakldá” guakaki bauldiga, agatsauxa niuba iyabene nogaldi. Ejiéldiñga na jékaldaxa zhinik gakue kagaktinaneki jika niubaga sezhekldeldi✧ akué nuka. Eniñga nauwibama Aldóñtshi kábalda muna zalda atshane✧ jiaga akué. Eniñga na jagikga sakí Jate na ishkualdi izhoxa aksezhekldde akué.✧ ⁵ Bauldi bakaldake jékaldaxa zalda benekue* Jate mitsá akaldak akzé tuñshixa janamé agatsé axaune aklduka. Ejiékuejañki bauldi bakaldakga Jateja sha atsháñkalde

✧ 8:12 8.8-12 Jer 31.31-34 ✧ 9:1 9.1-5 Ex 25.8-40; 26.1-37; Lv 24.1-9

✧ 9:4 9.4 Ex 16.33 ✧ 9:4 9.4 Nm 17.8-10 ✧ 9:4 9.4 Ex 25.16; Dt 10.3-5

* 9:5 9.5 Gn 3.24; Sal 18.10; 80.1. Aikueki Jateja guaklde uldeñkakuega Jate ldesañ axazauwi za axakldukakue.

zũñkabetane guagéñ[☆] asáñkaldak kauwiji gikaldak ipane nuka. Guatshak azhinik akldé guagakue nañga naldatshak jiaga, kaiga akldé guagazháldikue.

⁶ Ekí agatsaldi juwí siyagaxauñgueni na, Jatek múldigaba agaskaitshixakue eni “Akldé akzéñ” Jate axazauwal ajuldunal za alduka. ⁷ Ne eniñga mokue ezua zeñka zũnake ezuañgaba Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzé za juldunakldegeñka. Eñki kagi akldañkajauxa atshuamé juldunakue agatsegatshak, abi naldakí juldunazháka.[☆] Akze, eni juldunatshak, axaldáñ sha atshane, kágubakue kakldegagáñga sha ajanashane jiaga Jateja kaxabetaldiamak béyakze agakuaxanetshi abi agexaldixa na za juldunka.

⁸ Ekí ajanashixa nanéñ zhinik na, Jatetshi Aldunaja ekí zũnatuñshi: Kasak juwí Jate izhuka teñga nogueñgaki akaldak akzeñka juldunexañki jiúñgulda akbenagá none.[☆] ⁹ Ai zhinik na kaigaki ekí zũnatuñshaka: Amak Jate akldé akzamakga agazukui ji Jatek agaxeshi, sha ajanashane shalda béyakze axakuagatshak jiaga, aiki auxaga aldunaxa janshi kaxazguazháka nane. ¹⁰ Ekígaba ajanashatogatshak, ai atshakueki gakue jiúñgulde, tugakue jiúñgulde, janshi mishkazgualdiamak itshizhakue jiúñgulde, niuwabak atshakuegaba za ajanashixa.[☆] Ne ai atshakueki Jateja abisajañ atshá yushaldieñka yo me zauwaldixa nane nakldá.

Duwe Jesútshi abiki akldé akzé

¹¹ Akze, Duwe Jesús Zũnekualkaki Jatek múldigaba agaskaitshixa akaldak akzé negatshakna, muldetua zũñkazauwakakuegaba zũñkuldaklde. Amak negueni Ajate axazauwaldiamak juwí Jate izhuka axáñ zalda

☆ 9:5 9.5 Lv 16.14-15 ☆ 9:7 9.7 Lv 16.2-34 ☆ 9:8 9.8 Eb 10.19-20

☆ 9:10 9.10 Lv 11.1-47; Nm 6.3; Kls 2.16

zhakaldak akzé muldetua auxaga zauñkaldi juldú guane. Ai juwíki jai kagik zalda naldazhé nak kágubaja gauwazháne. ¹² Amak juldunatshak, eniñga akaldak akzeñka juldunexañki tshibutshi azhi bue guangatsetshi abi[☆] na juldunagábaki, aldéñ shuigatshak abi akzuldane naldi Jatek agexaldixa na juldune.[☆] Atshuameñga ekí atshatshake sha atshá guañkaldauxa shalda **z**unesabijiñga **z**unesabí guane.

¹³ Akze, káguba izhgazaldakuanekuek tshibutshi, buetshi abi ketiñgui,[☆] azhi nubiá guangatse Jatek akiyayogatshak muldi za abane[☆] keyasheñguatshak, abuáke janshi kaxazgualdiamak zauñka. Ekí nake, ¹⁴ ake, ¡Duwe Jesú **z**unekualkatshi abi míngaki mitsá guagasá zalda zauñka naldaldixa ne! Akze, aldéñki Jatetshi Alduna izhoshiñga izhukaja agaunegatshakna, aldéñgabaga nusagatse axaldí agatsaldagálde[☆] nauwitsaldí abi akzuldi shuixaldiamak Jatek aké guane. Akna ají abi akzuldane ki jigaba Jatek **z**unagajuekuaka atshañkaldéñ zhinik aldunaxa nusa **z**uñgatseklde auxaga janshi **z**uñkazgualdixa kama axaldé. Ekíki Jate izhoshiñga izhuka muldetua axazauwakualdiamak.[☆]

Jate na ishkualdi izhoxa

¹⁵ Duwe Jesú ekí **z**uñkatshanéñ zhinik na, Jate na abisañañ ishkualdi izhoxa jiúñgulde **z**uñgeneki aldéñ zhinik ibuakldék guane. Akze, aldéñki shuigatshak, Jate nasuñ na ishkualdi izhoxa axáñ zalda **z**uñsanegatoguéñ sha atshañkaldane shalda **z**unesabiyaldiamak shuizhá guane. Ekíki aldéñ **z**unezhgakuxanekuañki bieni **z**uñgeshi jana

☆ 9:12 9.12 Lv 16.6,15-16 ☆ 9:12 9.12 Alm 3.25; Eb 9.24-28 ☆ 9:13 9.13 Ex 24.5-8 ☆ 9:13 9.13 Nm 19,9,17-19 ☆ 9:14 9.14 Ex 12.5; Lv 1.3; Mal 1.13; 1Pe 1.18-19 ☆ 9:14 9.14 Tit 2.14; Eb 10.2,22

janshizhe zuñkatshiji zuñgexaldixa zuñmene, amak ipaniña ipanakualdiamak.

¹⁶ Akze, bieni axexaldixa xalte akzaldexañki ai kalta gaune shuanamak ne tuñshakue. ¹⁷ Jinake naldakí. Shuigagá nogeñgaki ai xalte akzaldagáldega noxaldixa nak. Gualdini kalta gaune shuigatshak zunake ai xalte akzé nexaldixa.

¹⁸ Ai shalda na, Jate na axáñ ishkualdi izhoxa jiaga abik akzekldane. ¹⁹ Atshake nauwibama Mueséja Jateja guiyaba zuñkabajane atshakue guakldauxa saldiña kágubakuek kakbeñgueniki tshibu, bue guangatse Jatek agakuaxanetshi abiki, ni axajiune uldák. Guñgueni jubeju zhgalda atsushi ashane, abaldaxájañ† agatsé zhiksuishi akbegueniki guiyaba aksezheklde xaltek abi itiñguatshak, ekíga saldiña exa zhekualdekuek jiaga ketiñguane.✠

²⁰ Ekí atshatogueña ekí guaklde: “Jejié abik zhinik Jate na ishkualdi izhoxa amak atshakue zuñmene akzék ni gu.”✠

²¹ Ekíga na, juwí Jate izhuka uldendana agatsé agatsauxa, eni Jate axazauwi jika jiba agabeyaldixakue jiaga abi itiñguá.✠ ²² Akze, guiyabaja guagamake naki saldiña abik zhinik za na janshi agatsegaka. Ekíga na, ezuaki abi akzuldi shuizha guakíña, sha atshamalde mixabeta guakue naldazháka nakldá.✠

Duwiki atshuamé shuigatshak auxaga zunequane

²³ Ai zhinik na, atshak zalda juwí, eni zalda nahauxakue jékaldaxa namakldek abeyakuxanekue ekí abik janshi axazgualdiamake, béyakzekue Jatek agakuagakue kagatsane. Ne jékaldaxa zalda namakldekue shalda míñgaki béyakzetshi abi guashiñki zhakldé akzega Jatek agegakue

† 9:19 9.19 “hisopo” ✠ 9:19 9.19 Ex 24.5-8 ✠ 9:20 9.20 Ex 24.6-8; Zac 9.11; Mt 26.28 ✠ 9:21 9.21 Lv 8.10,19,30 ✠ 9:22 9.22 Ex 29.21; Lv 8.15; 17.11

zane. ²⁴ Akna Duwe Jesú Z~~u~~nekualkaki amak Jatek akegatshak, juwí Jate izhuka namakldek abeyakuxane, kágubaja nuxa gauneldi akaldak akzeñka juldunazhá guane. Akze, jékaldaxa namakldexa neyeniki Jate ldesañ z~~u~~nakbeji kaigaki izhuka. ²⁵ Exaki aldéñga matshuwi juizha Jatek akexaldiamak juldunazhá. Ekíga na, Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzekuejañki kagi akldañkajauxa jikatshi abi Jatek agexaldiamak “Akaldak akzeñka” ajuldunal nuká nanamak atshazhá. ²⁶ Akze, aldéñ jiaga ekue janañga nuxa atshanaldíñki, ake, Jateja kagi gauñgueni zhinik matshuwi juizhá guiyaba tuwi shuixal nogakue agatsegatalgué. Ne ekí agatsaldi atshagábaki, kaiga auxa zegapanatshake aldéñga kagik z~~u~~ñkizhañkane. Ekíki atshuameñga axaldáñga aké shuigatshak zhinik na, sha katshixa z~~u~~ñkabeti z~~u~~nesabijiñga z~~u~~nesabiyaldiamak.

²⁷ Akze, kágubake atshuamé shuigakue z~~u~~ñgatsé. Gualdinik Jateja z~~u~~ñgatsaldi azhi z~~u~~ñgatsaldakí ne axaz~~u~~nezhagakue zexaldixa. ²⁸ Ekibeñga na, Duwe Jesú Z~~u~~nekualkaki matshuwi kágubak sha katshixakuañ Jate z~~u~~ñkabetaaldiamake, aldéñga atshuamé nuxa z~~u~~nesabiji shuixal akene. Gualdinik aldéñga mokue jai kagik naxaldixa. Atshake sha katshixa shalda mokue shuixal nagazhaldixa. Akze, aldéñ “mija nagakuéñ” jañgui jiaktuál kaldukakuañ muldetua z~~u~~nekualdakuauxa z~~u~~nekuane naldaldiamak naxaldixa nakldá.

10

Guiyabaki auxaga z~~u~~ñkatshazháne

¹ Guatshak Jateja guiyaba nauwibama Muesék z~~u~~ñkabajaneki aldéñ janshizhe z~~u~~ñkatshaldixa z~~u~~ñmene naldi naldazhé, etshi nuñgá nuxa jana

☆ 9:27 9.27 Alm 5.12; Jñ 5.29

ne.☆ Akna guiyabajaña ni me Jatek axaldagatukakue naldakuauxabe nalshazháka. Naldiñki aija guagamak za ajanashiji kagi akbaja naldakí ekígaba jika Jatek axakuagatogatshak jiaga, naldakuauxabe aldaldaldiamak zauwazháne. ² Akze, ekí ajanashatshake sha ajanashane auxaga kejizhá guane guashiñki, kagatsaldalga nuká aldunaxa kakldegaksá guanaldíñki, ake, Jatek jika axakuagaksá guatalgué. ³ Ekí ne, kagi akldañkajauxa ekígaba axakuaxal za aldukájaña na sha ajanashane be kezhgisekushixa.☆ ⁴ Jinake naldakí. Jatek axakuaxane buetshi, tshibutshi abiki sha atsháñkalde zunejizhazháka nak.

⁵ Ekí nakna Duwe Jesú zunekualdal kagik nagatshak ekí Jatek akbene:

“Maña sha ajanashane shalda béyakze mixakuaká,
jika migaxeká za mikldunazhé.

Akna abua naxaldaldaldiamak janaganagaktumalde.

⁶ Akze, maña sha ajanashane shalda béyakze mixakuaká,
ni muldi za duwá mikiyayoká mikldunazhé.☆

⁷ Nakna ekí guaklduge:

‘Najate, mijí múldigaba sezhekildeja nas shalda guagamakbé,
ma maldajañguamak za mixatshaldikuamak jai naklduge ni izhokú.’ ”☆

⁸ Ekí Duweja guagatshake ekí misha guaklde: “Sha ajanashane shalda béyakze mixakuaká, jika migaxeká, azhi béyakze muldi za duwá mikiyayoká mikldunazhé.” Naldiñki ai atsháki Jateja guiyaba Muesék zuñaabajaneja ekí atshakue guaka. ⁹ Ekí guaguenik na ekí guaklde: “Ma maldajañguamak za mixatshaldikuamak jai naklduge ni izhokú.” Ekí guagatshake kasaklde atshakueki iwatí,

☆ 10:1 10.1 Kls 2.17 ☆ 10:3 10.3 Lv 16.34; Eb 9.7 ☆ 10:6 10.6 Sal 50.8-14 ☆ 10:7 10.5-7 Sal 40.6-8

mozhuane atshá niñkauwañki akzukualdiamak. ¹⁰ Ekí Duwe Jesú Zunesakualkaki Jateja jañguamak atshuameña ají abuá gegatshake, zunesabijiña zunesabiyaldiamak shuizhá guane.✠ Ekí zũñkatshanéñ zhinik na janshi zũñkazguí, Jatetshi za zũnaldekshane.

¹¹ Guatshak kasaklde atsháki Jatek múldigaba agaskaitshixa aldahauxa nekueki niuwi neyauxa akté noshi Jatek axazauwi na, káguba sha ajanashane shalda béyakze Jatek agaxexaldixa awaldakldekue akbaja naldakí amak za axakuaxal nuka nane.✠ Naldiñki ai atshájaña sha ajanashane ni mitsák kejizhazháka. ¹² Ekí ne, Duwe Jesú zũnake atshuameña sha katshixa shalda zunesabijiña zunesabiyaldiamak akegueniki, jékaldaxa Jate jibatshaldi mual akldé akzeñka yaté guane. ¹³ Atshak zhinik na, Duwe aguldiñkakuek Jateja auxaga agubishaldieñ jiaktuwi izhuka.✠ ¹⁴ Akze, atshuamé Jatek akegatshak zhinik na, aldéñ ipanañkaldekuañ Jatetshi za izhogakualdiamak zũnaldekshatukakuañki naldakuauxabe zũnaldekshiña zũnaldekshane.

¹⁵ Ai shaldaga Jatetshi Aldunaja zũñmeji na ekí sezheklde:

¹⁶ “Ekí axáñ zalda nas na ishkualdi izhoxa saldinaldinik, abisajañ ishkualdi izhoxa jiũngulde kagenaldikueki,
nas Saldiña netshi Sáñkaldak ni ekí naldaldixa guakú:

Sakí atsha guakue guakugeki
ajañguxaldi, kauwijí aldunaxa kakzuñgualdikue
nzha.”

¹⁷ Guagueni ekí jiaga guak:

“Sha ajanashane, kutám ajanashixá kaxabeti na,

✠ 10:10 10.10 Eb 7.27 ✠ 10:11 10.11 Ex 29.38 ✠ 10:13 10.12-13 Sal 110.1

ni mitsák aiga mokie be izhgisekuashtéñkuge nzha.”✠

¹⁸ Akze, Jateja sha atshixa axabetá guatshaga, akldé ai shalda béyakze Jatek agakuaxalga nogakue zaldaksá guane nakldá.

Abá naldakí Jatek axaldaldakue

¹⁹ Akna, gajakuañ, Duwe Jesú nauwitsaldí abi akzildi shuanéñ zhinik na, zũñzek naldakí Jate izhogaldi akaldak akzeñka juldunazũñkuká guane.✠ ²⁰ Amak juldunexañ jiũñgulda abisa, mezhokshakue zũñkakbeñgui na, aldéñ nauwitsaldí shuigatshake zhakuá atema akaldak akzeñka juldunéñ agekue itshizgui jana ají abuága ge guane.✠ ²¹ Aldéñ na Jatek múldigaba zũñkagaskaitshixa akaldak akzé, Jatetshi nekaldekuañ zũñsaneka. ²² Nakna Duweki aldunaxa zũñgatsaldalga nuká zũñneka zũnejizhane, abuáke nisemak* zũnejizhi janshi zũñkazguanekuañki aldunaxa zũñgatsauxa “Jatek axaldenaka shakldá” za alduna ishiji kuizaxaldejí.

²³ Ekíga na, mozhua zũñnek naldakí Jateja ji zũñkatshaldixa zũñmene jiaktuañkalduka gakuaká, “amak naxatshaldixaga shakldá” agasjánañkalde za kuizizhoshí. Jinake naldakí. Jateki sakí atshaldixa guak gualdini amak za atshixa nak.✠

²⁴ Ekíga, ataba atabañ muldetua ajañgui, janshizhe ishkatshiji izhogakualdiamake, sakí agatsaldi aldunaxa akuiyakshanazũnaka nake, amak atshá za kuiznijí.

²⁵ Akze, Duwe ipananegaba izhajuizhaldegatshak anuñka nekueki aldagaksá ajanashamakga atshagábaki, ataba

✠ 10:17 10.16-17 Jer 31.33-34 ✠ 10:19 10.19 Ep 2.18 ✠ 10:20 10.20 Ex 26.31-33; Mlk 15.38; Eb 6.19 * 10:22 10.22 Ex 30.17-21; Ez 36.25-27; Ep 5.26; Tit 3.5; 1Pe 3.21. Nisemaki Jatek múldigaba agaskaitshixakue Jate axazauwal ajuldunaldiamak iyatshishka. ✠ 10:23 10.23 Dt 7.9; 1Kt 1.9

atabañ aldunaxa akuiyakshiji za kuizizhoshí.✠ Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú mokue kagik naxaldieñ naki zexaldá gualdixa katuapanakna akldēñga ekí kuizatshijí.✠

²⁶ Guatshak Duwe shalda namaklde muldetua zũwashexaldinik jiaga, zũnegaté noshiñga sha atshál nogakualdiák zũnake, sha atsháñkalde Jate zũñkabetaldiamak ni ji akldé agakuagakue naldaksá guaka.✠ ²⁷ Ezuañgabaki zũxaitsha zalda zhe akzaldi guiyaba tuakue axazũnetene zũnatuñshaldixa jiaktuakue za abá guaka. Akze, Jate aguldiñkakue guksé zũxaita mayogakueja kayoxaldieñkaga zũnayoxaldixa jiaktuakue za abá guaka nakldá.✠

²⁸ Akze, Jateja nauwibama Muesék zhinik guiyaba zũñkabajane, mieldeki amak atshazhá gualdiák mozhua azhi maigua nekueja “agatsaldi ne nzha” tunamak guaxaldiák, guañ kajañgua naldakí guaxa guakue.✠

²⁹ Ekí ne, mieldejañki Jatetshi Asukuága aguáñ izhbashi mual axatshiji, etshi abi akzaldakui, Jatetshi Alduna éegaba guañ zũnajañguxaki aguáñ izhbashi mual nalda aguakakue, ¡mitsá, ake, ai zhakldé atemajañ guiyaba tuakue kagatsaldaldixa ska mijañgú!✠ Akze, Duweki shuigatshak abi akzuldaneñ zhinik na, Jate na ishkualdi izhogakualdixa akzukui Jatetshi zũnaldekshane.

³⁰ Guatshak Jateja ekí guaklde zũñkué: “Nas na sakígaba sha ajanashixakueki kakiyushakue naksuikualdi, guiyaba katuñshaldikue nzha.” Ekíga na, ekí jiaga guaklde: “Nas Saldiñga netshi Sáñkaldak najíkue kagatsaldi azhi kagatsaldakí ne katualdikue nzha.”✠ ³¹ Saldiñga netshi

✠ 10:25 10.25 Ajsh 2.42 ✠ 10:25 10.25 Alm 13.11 ✠ 10:26 10.26 Nm 15.27-31; Eb 6.4-8; 2Pe 2.20 ✠ 10:27 10.27 Is 26.11; 2Ts 1.7-9; Aux 20.11-15 ✠ 10:28 10.28 Dt 17.6; 19.15 ✠ 10:29 10.29 Ex 24.8; Eb 13.20 ✠ 10:30 10.30 Dt 32.35-36; Sal 135.14; Alm 12.19

Jate aldéñgaba izhoshiñga izhuka guiyaba matuñshakueki
 jmitsá zuxaitsha zhe akzé naldaka ne!✠

³² Guatshak Duwe Jesú mimijí aldunaxa mu
 mimezguñgueni✠ zhinik sakí izhogapanamine be
 izhgisekua miñgualdí. Atshak atemajañ guiyaba
 mituatshak jiaga, kualdi naldakí abeti izhomine.
³³ Atshuake saldiñga mimatuatoguéñ, Duwe Jesú shalda
 aguáñ mimezhbashi mual sha mimakuane. Atshuake
 ekíga kagisaldatukakue kagaunexabinoguéñ, maiñ
 jiaga miñgisane.✠ ³⁴ Ekíga na, Duwe shalda kalseldi
 abexanekue guañ kajañgui kagaunekbine. Ekibeñga na,
 atshuake jika miñkaldekue minakugatshak jiaga abeti
 zeñ itshanamine. Jinake naldakí. Minakuxane zhakaldak
 akzé miñkaldaldiñga miñkaldé miñkué nak.✠

³⁵ Akna ekí Jate alduna ishiji naxabinuka ishabiñsá
 guabináldi. Akze, ekí alduna mishéñ zhinik na aldéñki
 atemajañ janshizhe miñkatshaldixa. ³⁶ Akna jibañ tu-
 abinogatshak jiaga abá naldakí abetal nogakue. Ekíki Jate
 mimajañguamak za atshaminaldiéñ zhinik na, aldéñga
 janshizhe miñkatshaldixa miñmene mipanaldiamak.✠

³⁷ Akze, ekí sezheklde:

“Naxaldixaki jituagába, mitsá zegagá naxaldixaga.

³⁸ Mielde nas za alduna nazishixaki sha atshazháne
 jana, janshizhe tualdatshakna izhoshiñga izhok-
 shateñkugé.

Akze, kualdi gualdiák zuna nakldunazháldixa
 nzha.”✠

✠ 10:31 10.31 Is 19.16; Eb 12.28-29 ✠ 10:32 10.32 Jñ 8.12 ✠ 10:33
 10.33 1Ts 2.14 ✠ 10:34 10.34 Mt 5.11-12; 6.19-21 ✠ 10:36 10.36 Eb
 12.1; St 1.12; 5.11 ✠ 10:38 10.37-38 Hab 2.3-4; Alm 1.17; Ga 3.11; Aux 22.20

³⁹ Guatshak nasuñga nuxa Jate alduna ishaldazuñsá, kualdi, guiyaba tu za nogakueñka kaldeñkákue naldañkáalde. Nasuñki Jate alduna kishéñ zhinik na zaneyakuanekue kaldé nzha.

11

Jate alduna ishakue

¹ Guatshak Jate alduna isháki ekí ne: Aldéñ ji zuñkatsaldixa zuñmene za jiaktuwi, “amak naxatshaldixaga shakldá” muldetua zuñgatsauxa zuñkualdi izhoxa. Ekí na, amak zegaté tuakíñga jiaga “Jateki atshaldixaga shakldá” muldetua zuñgatsauxa zuñkualdi izhoxa nuxa ne. ² Nauwibama axáñ zaldakueja ekí Jate alduna iyashiñguéñ zhinik na janshibé izhukakue katune nakldá.

³ Akze, Jate alduna kishéñ zhinik na ekí zuñgajienka: Saldiñga kagik, alnobaxa jika na nahauxa neki Saldiñga netshi Jateja ají múldigabak me, negakue guagatshake amak gauwá guane.✠ Akna kaiga saldiñga jika tu negauxaki jika tuakuéñ zhinik naldapanazháne nakldá.

⁴ Nauwibama Abéljañki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, atuwé Kaiñja✠ Jatek ji agene guashiñki zhakldé akldunamak agatsaldi agene. Ekí Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Jateja “eñki jian izhogakuamak izhuka tiuwi” guashi na, ji agene agipanane. Akna nauwibama Abélki shua guane naldatshak, sakí Jate alduna ishane agastuwi, shitijiñga nitshixañkalduka nakldá.

⁵ Nauwibama Enókki✠ Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Jateja shuigakue jañguazháldi jai kagik zhinik jékaldaxa uldé guane. Benega uldeñguéñ zhinik na, ají abuá

✠ 11:3 11.3 Gn 1.1; Sal 33.6,9; Jñ 1.3; Kls 1.16 ✠ 11:4 11.4 Gn 4.3-10; 1Jñ 3.12 ✠ 11:5 11.5 Gn 5.21-24

kakzaldazháne. Guatshak uldeyagá nogueña Jateja “eñki nakldunamak izhuka tiuwi” guakldane. ⁶ Akze, mieldeki Jate alduna ishagálde izhoxaldiake, ni mitsák Jatek akldunamak izhogazháka. Jinake naldakí. Mieldeki Jatek axaldeyaldixa nake, “Saldiña netshi Jateki izhogamak shakldá” jañgui, “aldéñ niyañkaldukakuañki, ai shalda janshizhe zũñkatshaldixa shakldá” za jañguakue nakldá.

⁷ Nauwibama Nuwéki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Jateja zegaté atú guazhé zekualdixa ishkaldukshatshak, Jate za zhema akizhoshi, amak axatshiji, ajúk zaldakue shuishi guakuak kekualdaldiamak balku atema gauwá. Ekí alduna ishiñguéñ zhinik na, atshak baxe káguba zhekualguauxa nekueki guiyaba tuakue kagatsé ne awatualdiamak atshane. Aldéñ zuna Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Jatejañki sha atshagálde jana, janshizhe tune nakldá.✠

⁸ Nauwibama Abaldahámki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Jateja kagi bieni agexaldieñka neyakue akbeji izhgakugatshak, naldiñki muldetua mashi neyaldixa aksũñ nalgué jiaga, ají kagiki maji, amak ne.✠ ⁹ Jate alduna ishiñguéñ zhinikga na, kagi Jateja agexaldixa akbenaneñka izhoguéñ, egabá awagaxa zalda janaña tañkuá nuxa izhgauwi, azbuamé izhogazháne.✠ Guñgueni e janaña ai kagi bieni ipanaldixa kagabenekuega asukuá Isák, atukua Jakóp jiaga exa anuñkeña tañkuá izhgauwi, azbuamé izhogazháne. ¹⁰ Akze, nauwibama Abaldahámki Jatejaña kuíbuldu sakí agatsaldakldegamak janaktune jékaldaxa gaune naldiña nexa “izhoxaldikue shakldá” jañgui jiaktuwi izhoguák.✠

¹¹ Ekíga, nauwibama Abaldahám agubisha dueba, asewá Salda somá axaldegazhákldegamakga

✠ 11:7 11.7 Gn 6.9,13-22; Ez 14.14,20; 1Pe 3.20 ✠ 11:8 11.8 Gn 12.1-5,7; Ajsh 7.2-4 ✠ 11:9 11.9 Gn 12.8; Ajsh 7.5 ✠ 11:10 11.10 Eb 11.16

axaldegazháka nalgué jiaga, Jate alduna iyashiñguéñ zhinik na, somá kaxaldegapanaldiamak Jateja kama kagene iyapanatshak, somá kakzalshá guane.* Akbiñgaki ekí kaxatshaldixa kakbeneki “amak za atshixa shakldá” ajañguñguák.✠ ¹² Ai zhinik na, nauwibama Abaldahám duebaldeshiñgaba shua guane jana nalgué jiaga, aldéñ ezuamé nek zhinikga zumeya jana matshuwi, uwí nibunkezhaxa izatasá zhekuamakbe atukuakue agilteklde nakldá.✠

¹³ Saldiñga ekueki Jate alduna iyashijiñga na, aldéñ sakí janshizhe kaxatshaldixa kakbenauxa iyapanagá ashuane. Guatshak jiaga, maldé zeñka zhinik atú zhuxañga na, zeñ kakldeshi, exa zalda aldé ajañgui na, “nastuñki jai kagik zalda naldañkálde, egaba zuxaiti exa neyañkalduka na kaldá” akuashi ashekuane.✠ ¹⁴ Mieldekuejañki ekibeñga guaxaldiake, ake, kauwixagi naldi niyalga nuká awatuñshixa. ¹⁵ Akze, agazaxaitananeñkaga nuxa aldiyatonaldíñki, akualdinakaga naldatalgué. ¹⁶ Guatshak ai niyagába, ezua akldé janshagatse, kauwixagiki jékaldaqaga aldiyatone. Ekí zhinik na, Jateki Kauwijate ne akua-gatshak jiwak akzegazhé. Akbiñgaki jékaldaqaga kuíbuldu ashekualdaldieñka janakagaktune nak.

¹⁷ Guñgueni Jateja nauwibama Abaldahám sukua agexaldixa akbenalguamak asukuá Isák kuká guane. Nalgué Jateja guaji, akiyogakue akbeyane nalgué, nauwibamaja Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, asukuá

* 11:11 11.11 Ekí jiaga naldaka: “Ekibeñga asewá Salda jiaga Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, somá axaldegazhákldegamakga wezhuldeshi, somá axaldegazhákldegeñ zuxaita giemi guane nalgué jiaga, somá axaldegapanaldiamak Jateja kama agene ipanatshake axaldexaldá guane.” ✠ 11:11 11.11 Gn 17.19; 18.11-14; 21.2; Alm 4.17-22 ✠ 11:12 11.12 Gn 13.16; 15.5; 22.17; 32.12; Alm 4.19 ✠ 11:13 11.13 Gn 23.4; 1Cr 29.15; Sal 39.12; 1Pe 2.11

Isák ezuamé axaldé nalgué jiaga akiyoxaldiamak janazhiktú. ☆ 18 Naldiñki Jatejañga ekí akbeyanane: “Misukuá Isák zhinik za mitukuakue iltekshaldikue nakldá.” ☆ 19 Guatshak nauwibamaja “Jateki ezua shuane jiaga mokue izhgaldakshaka kama axaldé shakldá” jañgui amak axatshaldixa janazhiktú. Akna asukuá amak mokue izhgaldakshane zhuxañga izhgipaná guane nakldá. ☆

20 Nauwibama Isákki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, asukuákue Jakóp, Esahú na sakí aldaldaldixa katuwi, Jateja zeñ kajañguakue akshishi zeñ zaldaba kagene nakldá. ☆

21 Nauwibama Jakópki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, shuigapankáki asukuá Jusétshi asukuákue Jateja zeñ kajañguakue akshishi, ezua ezuak zeñ zaldaba kagegatshak, ají kálbaldak kama guxane jie noshi Jate akldé akzamakga akzukuane nakldá. ☆

22 Nauwibama Juséki Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, san kagi Ejiptuxa shuigapanatshak, asaná Isayéلكue exa zhinik agazaxaitaldixaga kakbeji na, ají zaldáxaldaki atshak sakí guakue kacbeyá guane nakldá. ☆

23 Nauwibama Mueséki kukatshak, ajatekueja somá janshagatse, akzé atuñguakna, Jate alduna iyashiñguéñ zhinik sماغua ziñ abexane aldokshane. Akze, atshake exa Ejiptuxa zalda sáñkaldaja Isayéلكuetshi somá sigí sukuekueki guagakue niuwi gene nalgué jiaga, aija zhe katzukuazháne nakldá. ☆

24 Ekibeñga, nauwibama Mueséja Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, atemaldegatshake sáñkalda paldahóñtshi abunzhitshi asukuá giemi jana naldalga noxaldixa

☆ 11:17 11.17 Gn 22.1-14; St 2.21 ☆ 11:18 11.18 Gn 21.12; Alm 9.7

☆ 11:19 11.19 Gn 22.13 ☆ 11:20 11.20 Gn 27.27-29,39-40 ☆ 11:21 11.21

Gn 47.31-48.20 ☆ 11:22 11.22 Gn 50.24-25; Ex 13.19; Jos 24.32 ☆ 11:23

11.23 Ex 1.22; 2.2; 6.20; Ajsh 7.20

itshanazháne. ☆ 25 Ekíga na, anuñka nuxaki akldunamak sha atshiji izhoxaldixa izhgakugagába, akldé janshibé, Jatetshi kuñbuldu Isayélkue na sha akualdixa izhgakuxá. 26 Abualki Ejiptuxa saldiñga kabia makuakueki aguáñ akzega tune. Akze, ai zhakldé akzeki Jateja ezua zúnekualdal gaxaldixa shalda na aguáñ izhabaji mual guiyaba tuwa niñkauwañki akzé tune. Jinake naldakí. Aldéñki Jateja ai shalda janshizhe axatshaldixa za agasjanane nalguák.

27 Ekíga, aldéñ Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, Ejiptuxa zalda sañkaldajañki nusá aguanatshak jiaga, aibé zhe zhikzukuagába Ejiptuxa zhinik ne guane. Akze, Jate ubak naldi señ tuasé jiaga tu zhuxañga na, jibañ tuatoguéñ jiaga abá naldakí agapa neyalga izhogatone.

28 Ekibeñga, Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, asanákué exa guiyaba atuatoguéñ zhinik Jateja kakzúxaitshaldixa ldiuwañ gakue axaldixa janaktuatshak, jubeju zhauwatshi abiki ajuldunéñ ibexal guak. Ekíki Jateja saldiñga kasak zalda agatsekueki aldéñ guaklde uldeñkak kakuaxaldiamak gaxaneja Isayélkuetshiki guashi guakuak. ☆

29 Nauwibama Isayélkueja Jate alduna iyashiñguéñ zhinik na, zúak zeñ neyakuamakga Níbuni Atsúshi zúak zekldéñ ga agabateklde. Guñgueni Ejiptu zaldakue ekíga agabatealdixa kakldeklde nalgué, agabategatogueñki ni ishkatushi nuk ashuizhá guane. ☆

30 Ekibeñga, Isayélkueja Jate alduna iyashiñguéñ zhinik na, kuñbuldu Jeldikó kugua ldiuwi Jateja ibategakue kakbenalguamak iyabategatshake, jakshizha kuñbulduk ibekue nuk tiná guane nakldá. ☆

☆ 11:24 11.24 Ex 2.10-12; Ajsh 7.21-25 ☆ 11:28 11.28 Ex 12.21-30

☆ 11:29 11.29 Ex 14.21-31; Ajsh 7.36 ☆ 11:30 11.30 Jos 6.12-21

³¹ Jeldikó zalda munzhi Aldaháp nakua niñka nalgueja Jate alduna ishiñguéñ zhinik na, exa zaldakue Jate amak axatshagáldekue nañga shuigazhá guane. Jinake naldakí. Isayélkuega ziñ me zutuál exa nene nalguekue muldetua kepaná guane nalguák.✠

³² Ekígaba Jate alduna ishixakue shalda ¿akldé mitsá guagakue nagatsaldaka ne? Akze, Jeldehóñ,✠ Baldák,✠ Sañsóñ,✠ Jepté,✠ Dabí,✠ Samuél,✠ azhi Jatetshi múldigaba naldiñga zuxaitshixakue✠ shalda jiaga miñmeyexañki niuwi nagajuezhañga guaka. ³³ Ekí Jate alduna ishixakuega amak alduna iyashiñguéñ zhinik na, axautshi sanákue aguabiyane,✠ jian sanegakuamak asaneklde, Jateja janshizhe kaxatshaldixa kakbenane amak iyapanane. Nabi akashazhá,✠ ³⁴ guksé zuxaita zalda puldatukak ayokshazhá,✠ shezhák akuakshazhá ajanashane. Kama auxaga axaldaldazhékueki Jatek zhinik kama akuxane, axaukshatoguéñ zhe kakzegagába awabiyatone, awagaxa zaldakue matshuwi kaukakhál aldakldekue aldeñshane. ³⁵ Munzhikuejañki kakshuanekue ishkaldakshane iyapanane.✠

Ne, ezuakue ekíga Jate alduna ishixakueki, e abajaldiake keyabesaldixa kagabeyatshak “janshibé nzha” ajañguagába, egabá sha kakuí ashuane. Ekíki akldé janshibé, Jateja izhoshiñga izhoxal kezhgaldakshaldiamak. ³⁶ Ekíga na, ezuakueki aguáñ kezhabashi mual keyajokldekde, kuizhushak

✠ 11:31 11.31 Jos 2.1-21; 6.22-25; St 2.25 ✠ 11:32 11.32 Jue 6.11-8.32

✠ 11:32 11.32 Jue 4.6-5.31 ✠ 11:32 11.32 Jue 13.22-16.31 ✠ 11:32

11.32 Jue 11.1-12.7 ✠ 11:32 11.32 1S 16.1-1R 2.11 ✠ 11:32 11.32 1S

1.1-25.1 ✠ 11:32 11.32 Ajsh 3.24 ✠ 11:33 11.33 2S 8.1-3 ✠ 11:33

11.33 Dn 6 ✠ 11:34 11.34 Dn 3 ✠ 11:35 11.35 1R 17.17-24; 2R 4.25-37

kagaldabikshane,✠ azhiniki shezhasha keyatene, kalseldi kabexane.✠ 37 Jagi keyabushi kakuaxanekue,✠ muan kezhabeh̃gua kakuaxanekue, shezhák kakuaxanekue.✠ Ezuakueki jubeju juba, tshibu juba kejua azbuamé izhogagába abizhá, jika kagajuezhauxa kaxaldaldagálde, jibañ atuwí, sha kakuí ashekuane. 38 Ekueki akzekue aldakna jai kagik sha ajanashixak axajiu guazhákakue. Aldalguakna azbuamé izhogagába zúk zaldi, guinualdi, jakateldi,✠ azhi kaksúldi abizhá za ashekuane nakldá.

39 Guatshak saldiñga aikueki Jate alduna iyashiñguéñ zhinik na, Jateja janshibé izhukakue katune. Naldatshak aldéñ janshizhe kaxatshaldixa kakbenalguauxa iya-panagá ashuane. 40 Akze, Jatejañki ezua akldé janshizhe, nasúñ jiaga ekue nañga zhualduxañga ipanakualdiamak janazuñgaktunega none. Ekíki nasúñ na za na, ekue muldetua naldakuauxabe kaldekshaldiamak.

12

Jibañ tuañkaldogéñ abá naldakí abetakue

1 Ekí Jate alduna ishiji izhoxa awatuñshanekue matshuwi zhikzhe zúneyabateklde zúnatuatogakna, jigaba zúñgitamakuaka, sha zúnatshishi zúnakbiñguaka zúñkaldeki agajuekui, majakue. Naldiniki jibañ tuañkaldogéñ jiaga, Jateja mashi akldañkakualdixa zúnajañguaneñka akldañkakualdiamak, abá naldakí abeti neyalga kuiznoshí.✠ 2 Amak neyañkaldogéñ Duwe Jesú za agastu agasjana kuizizhoshí. Akze, aldéñga na alduna ishakualdiamak aksuikue, zúnekualdaldinik muldetua auxaga zúnekuane naldakualdieñka yo zúnauldeñka.

✠ 11:36 11.36 Jer 20.2; 37.15 ✠ 11:36 11.36 Gn 39.20; 1R 22.26-27; Jer 37.16; 38.6 ✠ 11:37 11.37 2Cr 24.21 ✠ 11:37 11.37 Jer 26.23 ✠ 11:38 11.38 1R 18.4; 19.9 ✠ 12:1 12.1 1Kt 9.24; Kls 3.8

Aldéñki aldiwe sakí zeñ zalda za akzexaldieñka alduna kaune nalguakna, kaldixa axaldí guiyaba tuwi shuigatshak egabá abeté guane.✠ Ekí agatsaldi shuixaki jiwak akzé nalgué jiaga, ai za tu nogazháne. Gueni jékaldaxa Jate jibatshaldi mual akldé akzeñka e na sanexaldiamak yaté guane.✠

³ Akna Duweki sha atshixakueja ekí zuxaita sha aku-atogatshak, sakí abá naldakí abetane za jañgual minoxaldí. Ekíki aldunaxa miñgusani, abetabiñsá, abá gui guamiñnegak.✠ ⁴ Kaigabeñgaki sha atshá miñgubiyazhaldiamak kama agilshabinogéñ, aldéñ jana shuizha zalda guakueñka yo miñgatsegagáñga.✠ ⁵ Azhi ¿Jateja ají sukuakuañ aldunaldi mimakuiyakshaldiamak miñsaneká miñjuizhá guxá matú? Akze, ekí sezheklde:

“Nasukuá, Saldiñga netshi Sáñkaldaja jian maldaldaldiamak guiyaba mikizhaká agipanazhá guagába.

Ekíga na, ‘ekí atshasúñze ni matú’ mixaldegéñ zhinik nuxa amak naldazhámildaka tuwi abá guagába.

⁶ Jinake naldakí.

Saldiñga netshi Sáñkaldaja izhgajañguxaki jian naldaldiamak guiyaba akizhaka nak.

Ekíga, saldiñga ají sukua giemi izhgajañgui izhgipananekeki izhgastuñshi guiyaba tuñshixan nak.”*

⁷ Saldiñga netshi Jateja jian minaldaldiamak guiyaba miñgitene abeti guabinogéñki jian izhoxa shi mitiyaldixa. Ekí mimakuatshak, ají sukua giemikue minák ekí mimakuatuka. Akze, ¿mielde sukua shi ajateja guiyaba akizhagazhé naldaka na?✠ ⁸ Akna Jateja saldiñga ají

✠ 12:2 12.2 Is 53.10-12 ✠ 12:2 12.2 Plp 2.6-11; Eb 2.9 ✠ 12:3 12.3 Is 40.28-31; Ga 6.9 ✠ 12:4 12.4 1Kt 10.13 * 12:6 12.5-6 Pr 3.11-12; 13.24; Job 5.17; Aux 3.19. Aiki izhgajañgui izhgipu atshixa guashi jiaga naldaka. ✠ 12:7 12.7 Dt 8.5; 2S 7.14

sukua giemikuañ guiyaba zũñkizhagamak miñkizhagakí naldaldiake, ake, ají sukua naldabíne, axautshitshi nuxa naminaka.

⁹ Guatshak sukua kaldalguéñ, nauwijate jai kagik zaldaja jian naldakualdiamak guiyaba zũñkizhagatshak, axabeti kagipanka nane. Ne, Nauwijate jékaldaxa izhuka míngaki ¿akldé axabeti amak axatshakue zũñgatsaldakí shi na? Ekíki e na muldetua izhogakualdiamak.

¹⁰ Akze, sukua kaldalguéñki anuñka jana nuxa nauwijatekuejañki mitsabé atshakue ajañguamak guiyaba zũñkiyaldagatone. Guatshak Nauwijate jékaldaxa izhukaja zũnake namak giemi zũñkazauwa gualdiamak, jian naldakualdiamak guiyaba zũñkizhaka. Ekíki aldéñ janshizhe, sha atshazhé nahamakga sha atshagába izhogakualdiamak.✠

¹¹ Mitsake guiyaba zũñkiyate guatshak, zeñki zeñ akzaldazhé, egaba metshanshakue. Naldatshak aldiwe zũnake eñkáñ shitiyáñkaldekuañki aldunaldi señgaba zũñzeshi, jian atshakuamak janshizhe atshiji izhogakualdixa.✠

¹² Akna miñgusani guldak kama miñkualdaksá, azhi kaldak miñzeshi neyabiñsá guaminekuañ, abisajañ mokue kama guxa guwíñ.✠ ¹³ Jiúñgulda mineyaldiéñ jian izhgaksha guwíñ. Ekíki neyexañ jibañ mituñkakue kalda minjuana náaldaki, muldetua se minekue jiúñguldak mineyaldiamak.✠

Be nogakue

¹⁴ Guatshak sakíki saldiñga nekue na señgaba zhe nogakue nahake, amak izhoxa za miniyaldí.✠ Ekíga

✠ 12:10 12.10 1Pe 1.15-16 ✠ 12:11 12.11 Is 32.17; St 3.17-18 ✠ 12:12 12.12 Is 35.3 ✠ 12:13 12.13 Pr 4.26-27 ✠ 12:14 12.14 Alm 14.19

sha atshagába Jatetshi za nalda izhoxa miniyaldí. Akze, mieldeki Jatetshi za izhogakí naldaldíak, Saldiña netshi Sáñkalda tualdiamak axaldeyazháka. ☆ 15 Ataba atabañ muldetua numañ miyatualdí. Ekíki mieldeke Jateja ée-gaba guaň mimajañguxá ipanabiñsá gui na, kaldá nusa-ba miñkibunká jana matshuwi minekuek miñgisalshi aldunaxa nusa miñkazguazháldiamak. ☆ 16 Ekíga na, ni mielde misewá naldagálde na askuildek atshagába, ni abua na atshá guasúñzamak atshagába. Ekíga na, ji Jateja akzé tuñka, Esahú jana akzaldagáldejañ me tuagába. Akze, eja kasak zalda naldaki gakuek me nuxa yusha atshane. ☆ 17 Guñgueni aldiweki kasak zaldatshi zeñ zaldaba agegakue izhghashishatshak, ajateja agegazhá guane. Mauwiñgaba agakuañnegatshak jiaga, sakí kualdinakue tuazhá guane miñkué naldashá. ☆

18 Akze, nasuñki Jatek kaxaldeyatshak, nauwibamakue jana guinue Sinahí† niuwabak naldi, juna juna puldatuka, tuañ sun sun zalda, múlkalda kamakualdi neyaldi nuxa axaldeyazháñkalde. 19 Ekíga na, ni tata axaza-juigaté, ni múldigaba mitsheñshindana agatsaldi duldashaté nukakue kagatsanamak zuñgatsaldazháne. Akze, ekí aldukatshak akldé dulda kakshalga nogazháldiamak Jate axakuañneklde. 20 Jinak naldakí. Jateja ekí atshakue niuwi kageká abetasá zalda atune nalguák. Aiki: “Ji naldaldí, káguba, azhi béyakzeja, guinue itana gualdiák, jagi iyabushi [azhi suzak] guagakue zaldaldixa nzha.” ☆ 21 Ekí zuaxaita zhe mikzukundana agatsaldi guinuexa ze-

☆ 12:14 12.14 Mt 5.8; 1Jñ 3.2-3 ☆ 12:15 12.15 Dt 29.18; Ga 5.4 ☆ 12:16 12.16 Gn 25.29-34 ☆ 12:17 12.17 Gn 27.30-41 † 12:18 12.18-19 Ex 19.12-22; 20.18-21; Dt 4.11-12; 5.22-27; 18.16. Guinue Sinahíxa Jateja nauwibama Muesék guiyaba agenane. Aiki aldéñ na ishkualdi izhoxa kasak ne gene. ☆ 12:20 12.20 Ex 19.12-13

gaté atuatshakna, nauwibama Mueséja ekí guaklde: “¡Zhe nakzeshiñgaba tau tau nzhakzék!”[☆]

²² Ne nasuñ zúnake Jatek kaxaldagatshak, guinue Siyóñ axaldakalde. Aiga Jate izhoshiñga izhukatshi kuíbuldu Jeldusaldéñ jékaldaxa zalda nogéñ, aldéñ guaklde uldeñka matshuwi izatasá nekue zeñ kakldeshi ajuizhaldekldeñ axaldakalde.[☆] ²³ Aiga na, Jateja ajíkue kasak zalda naldaldixa izhgakuxane izhajuizhaldekldekuéga[☆] jékaldaxa zalda naldaldiamak akzúnane kúe ashekuéñ axaldakalde. Aiga na, Jateki saldiñga agatsaldi azhi agatsaldakí ne tuñka nogéñ, jian izhonekue auxaga naldakuauxabe kaldekshanetshi aldunakue nogéñ axaldakalde.[☆] ²⁴ Aiga na, Duwe Jesúki Jate na abisajañ ishkualdi izhoxa zúñkatshane nogéñ axaldakalde. Ekíga, sha atshá zúñkabetaldiamak aldéñ shuigatshak abi akzuldane ki, nauwibama Abéltshi abi akzuldane[☆] guashiñki zhakldé akzé zúñkazauwi, janshi zúñkazgualdixak axaldakalde.[☆]

²⁵ Akna be minoxaldí, Jate zúñkazguaká agipanazhá gui guamiñnegak. Jinake naldakí. Mauzeñga nauwibamakue jai kagik Jateja keshkaldukshixá akiyapanazhá guane shalda guiyabak iyaldakui kakzegazhá guane. Ne jékaldaxa zhinik aldéñ zúneshkaldukshixá agipanazhá guakualdiák míñgaki, ¿saki shi guiyabak izhakui zúñzexaldixa na? ²⁶ Atshak baxañ guinue Sinahíxa Jate zukuagatshak, kagiki wi wi atshishane. Ne kaigaki ezua atshaldixa guashi ekí guaklde: “Mokue atshuamé kagi wi wi atshishaldatshak, alnoba jiaga wi wi atshishaldikue nakldá.”[☆] ²⁷ Ekí “mokue atshuamé” guagatshake,

[☆] 12:21 12.21 Dt 9.19 [☆] 12:22 12.22 Is 24.23; 60.14; Ga 4.26; Aux 3.12; 5.11; 14.1 [☆] 12:23 12.23 Ex 4.22; 13.1,12-16 [☆] 12:23 12.23 Alm 4.3,23-25
[☆] 12:24 12.24 Gn 4.10-12; 9.5-6 [☆] 12:24 12.24 1Jñ 1.7 [☆] 12:26 12.26 Hag 2.6; Sal 68.7-8

saldiñga jika aldéñ gauwanekue wi wi atshakakueki nuk agajuekui izhogaksánshaldixa, ekíki wi wi atshazhákakue za abajiñga abaldiamak guashi guaklde nakldá.✠

²⁸ Akna Jate sanegéñ wi wi atshazháka zũñsanegapanane shalda “zeñ nzhakldék” akbeji na, aldéñ akldunamak agatsaldi akldé akzamakga akzukui muldetua axabeti, zhema zũñkizhogakue. ²⁹ Jinake naldakí. Nauwijateki gukséja jika náaldaksa zalda yogamak makldañgashakue nahamakga ne nak.✠

13

Duwe ipananeke mitsabé izhogakue

¹ Guatshak Duwe Jesú ipanaminekuañki askuí gajagaba nekbine nakna, ataba atabañ muldetua ajañgualga minoxaldí.✠ ² Mimijúk miñkabizhal miñkaldakákue, tuabínekue jiaga muldetua ipana zhikjuizhanshabináldi. Jinak naldakí. Anuñka nekue ekí ajanashatoguéñ, kaksũñga Jateja guaklde uldeñkakue jiaga iyapanane nak.✠ ³ Duwe shalda kalseldi abexanekue zhikjuizhansha naldakí, maiñga ekue na mizhuká janañga guañ kajañgui kagaunexal nogakue.✠ Ekíga na, sha kakuí guiyaba atuñshatukakueki, maiñga tuabinuka janañga guañ kajañguakue.

⁴ Saldiñgaja zhuasewá ishkaldalda akzé jañgui axabetakue. Akna zhuasewák za askuí ishkaldegakue. Axautshi ishkaldiya zũnake atshasũñze. Jinake naldakí. Saldiñga netshi Jatejañga mieldekie kauwisewá naldagálde na askuildek, azhi abuá na atshá guasũñzamak

✠ 12:27 12.27 Is 54.10; Eb 1.11-12; 1Jñ 2.17 ✠ 12:29 12.29 Ex 24.17; Dt 4.24; Mt 3.12 ✠ 13:1 13.1 Alm 12.10; 1Jñ 3.14; 4.21; 5.1 ✠ 13:2 13.2 Gn 18.1-8; 19.1-3; Mt 25.35,40; Alm 12.13; 1Pe 4.9 ✠ 13:3 13.3 Mt 25.35-46; 1Kt 12.26; Kls 4.18; Eb 10.34

atshixakueki kagatsaldi katuwi guiyaba katuñshaldixa nak.✠

⁵ Kabia minexaldiamak za niji, paldata za ijani izhoxabináldi. Mitsabé miñkaldaldialdiake, “ai za auxabé sha naxaldá” mijañgualdí. Akbiñgaki Jatejañki “ni mitsák mabaja guazhaldikue, ni mihezua mizhokshashtéñkuge nzha” zũñmene nak.✠ ⁶ Akna Jatetshi múldigabaja guagamak zũñzek naldakí ekí guakldazũnaka:

“Saldiña netshi Sáñkalda za nagauneka nak, zhe nakzegazhaldixa.

Akze, ¡sakí shi káguba me nuxa sha nakuaka na!”✠

⁷ Guatshak Jatetshi múldigaba miñmeji miñsanekldekue kezhiñjuizhanshagába. Ekue sakí jian ashekualdi Jate muldetua axazauwane kagastuwi na, Jate alduna iyashanamakga maiñ jiaga alduna ishál minoxaldí.✠

⁸ Akze, Duwe Jesú Zũnekualkaki ayushazhámakga, sakí ne nagatogamakga kaiga, niuwizhíne ekíga naldataná.✠

⁹ Akna aldéñ shalda shizhiyá guañkáaldamak sakígaba sha agatsaldi shizhaldixá mimejuldukshagába. Akze, Jate éegaba guañ zũnajañguéñ zhinik aldunaxa kama zũnakukshixaki muldetua zauñka. Ne, jiki gakue, jiki gasé guiyaba aldukatukakueki, aija ni jiñ kagaunegazhé nakldá.✠

¹⁰ Guatshak Duwe ipanañkaldekuañki sha katshixa zũñkabetexañ nauwitsaldí Jatek axakuaxane akiyayogéñ zũñkaldé. Ne juwí Jate izhuka uldendana agatseldi axazauñkakueki ai axakuaxane axaka niuwi

✠ 13:4 13.4 1Kt 6.9; Aux 22.15 ✠ 13:5 13.5 Dt 31.6,8; Plp 4.11-13; 1Tm 6.17-19 ✠ 13:6 13.6 Sal 56.3-4,9-11; 118.6-7 ✠ 13:7 13.7 Eb 6.12 ✠ 13:8 13.8 Sal 102.27; Aux 1.17-18 ✠ 13:9 13.9 Ep 4.14; Kls 2.6-8,16-23; Eb 9.10

kaxaldaldazhé.* ¹¹ Akze, Jatek múldigaba agaskaitshixa akldé akzeja kagi akldañkajauxa Jateja sha ajanashane kaxabetaldiamak béyakze axakuaxanetshi abi za na juwí Jate izhuka akaldak akzeñka ajuldukshixa. Guatshake ai béyakzetshi abuáki saldiñga ashekuéñ zhinik akzuxaita zeñka nuk ayoka nane.✠ ¹² Amakbé na, Duwe Jesúki kuíbulduk zhinik akzuxaita zeñka guiyaba tuwiñga shuane.✠ Ekíki ají abi akzuldanéñ zhinik janshi zuxkazguí ajíkue zunaldekshaldiamak. ¹³ Akna aldéñ kuíbulduk akzuxaita zeñka aguáñ izhabashi mual akuanamakga, nasuxñ jiaga ekíga kuíbulduk akzuxaita zeñka aguáñ zunezhabashi zunakualdieñka kuizaxaldeji.✠ ¹⁴ Jinake naldakí. Jai kagikga izhoshiñga izhogakualdiamak kuíbuldu zuxnogazhálđi na, ezua kuíbuldu zuxnoshiñga zuxnoxaldixa jiaktuañkalduka nak.✠

¹⁵ Akna Duwe Jesúk zhinik Jatek ageshiñki, “Saldiñga netshi Jateki nají Sáñkalda nakldá” nauwixaxak naldí guashi, abá naldakí Jate akldé akzamakga akzukual za kuiznoshí.✠ ¹⁶ Ekíga na, zhikjuizhansha naldakí axautshikue janshizhe kaxatshál, ji miñkaldé axautshikue na izhgexal za minoxaldí. Jinake naldakí. Ekí Jatek miyagekáki aldéñ akldunka nak.✠

¹⁷ Guatshak Duwe ipanamine miñsanekakueki kaxabeti, “janshibé ni naksanexaldí” kajañgui, amak kaxatshiji miñgualdí. Jinake naldakí. Kauwizhéñki numañ mimatunauxa Jatek dulda agilshakue kagatsaldaldixa

* 13:10 13.10 1Kt 9.13-14; 10.16-18. Duwe Jesú nauwitsaldí shuane shalda guashi. Juldiúkue Jatek béyakze axakuaxal nukakueki Duweja kekualdaldiamak ipanazhaldixa guashi. ✠ 13:11 13.11 Ex 29.14; Lv 4.21; 6.24-30; 16.15,27 ✠ 13:12 13.12 Jñ 19.17 ✠ 13:13 13.13 Jñ 12.26; Ajsh 7.58 ✠ 13:14 13.14 Plp 3.20; Eb 11.10 ✠ 13:15 13.15 Lv 7.12; Sal 50.14,23; Os 14.2 ✠ 13:16 13.16 Alm 12.13; Plp 4.18

kakualdi na, muldetua be aldoshi mimijí alduna numañ miñgatuñkakue nak.✠ Akna jibañ kakzukuagába, zeñ kakldeshi ajanashaldiamak, maiñki miñgasanegamak kaxatshakue. Akze, ekí kakldekshakí minaldaldiake, muldetua auxaga miñgaxaunegazháka naldashá.

¹⁸ Nasuñ shalda Jatek zuñakbeji miñgualdí. Akze, saldiñga katshéñ muldetua jian za izhokldana zuñzeshi na, zuñnek naldakí aldunaxa “atshakuamak sha atshikú” zuñneka. ¹⁹ Guatshak akldé giemiki axañga mokué maiñ na izhoxaldikuamak Jatek nakbeyakue ni miñgakuañnekú.

Aldiwe kabhene

²⁰ Nauwijí Sáñkalda Duwe Jesúki, jubeju numañ uamakbe numañ zuñnatuñka akaldak akzé zuñkizhuka.✠ Aldéñki nauwitsaldí shuishi abi akzuldanéñ zhinik Jate na ishkualdi izhoshiñga izhogakualdixa akzukuane. Amak shuiguenik Jatejañga izhgaldakshane.✠ Akze, Jatega na aldunaxa señgaba mikzexatshi jate nak, ²¹ saldiñga janshizhe atshexañ mimajañguamak izhó guashi kama shi miñgeshí.✠ Ekíga na, Asukuá Duwe Jesúk zhinik akldunamak agatsaldi izhogakualdiamak shi zuñakuiyakshí. Akze, Duwe Jesú na akldé akzamakga kaiga zhinik niuwizhíne jiaga ekí zañga akzukual kuiznoshí. Ekíga shi naldí.

²² Gajakuañ, aldunaldi mimakuiyakshi mual jalde kaltak anuñka agatsalda nuxa miñmenuge nakna, abeti muldetua nagipanakue ni miñgakuañnekú.

²³ Duwek zhinik nauwikaja nekldega Timuteyuki✠ kalseldi zhinik agazaxaitshá guane miñkualdakue. Akna axañga naxaldaxaldiake e nañga miñkabizhal neyaldikue niyó.

✠ 13:17 13.17 1Pe 5.1-4 ✠ 13:20 13.20 Jñ 10.1-16 ✠ 13:20 13.20 Ajsh 2.24 ✠ 13:21 13.21 2Kt 9.8; Plp 2.13 ✠ 13:23 13.23 Ajsh 16.1

²⁴ Duwe ipanaminekuañ miñsanekakue aldahauxa kajañguge kakbeji miñgualdí. Ekíga na, saldiñga Duwe ipanaminekuañ mimajañguge ni miñmeñkú. Kagi Italdia zaldakueja jiaga mimajañguxa ni mimakuák.

²⁵ Saldiñga netshi Jateki saldiñga minekuañ atemajañ éegaba guañ mimajañgualga shi noshí.
Ekíga shi naldí.

Jatetshi múldigaba

Kogi: Jatetshi múldigaba New Testament

Copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kogi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

7c5b6db6-c9a4-56c8-a822-4345cd7bafc0